

Årsmelding 2024

Gjerdrum

Innledning til årsrapporten

Innledning

I årsberetningen gjennomgås kommunens regnskap. I tillegg beskrives internkontrolltiltak, organisasjon og medarbeidere, sosial bærekraft, samfunnssikkerhet, beredskap og planstatus knyttet til planstrategi.

Årsregnskapet og tilhørende skjema for KOSTRA ble sendt SSB innen fristen 28.02.25 og er overlevert revisjonen med noter og dokumentasjon. Årsregnskapet med årsberetning overleveres kontrollutvalget og revisjonen innen 31.03.25. Årsregnskapet og årsberetningen skal behandles av formannskapet og kommunestyret innen seks måneder etter regnskapsavleggelsen.

I 2024 ble Gjerdrum kommunes netto driftsresultat minus 40,8 millioner, men etter justering for bruk av skredfond, blir resultatet minus 11,4 millioner. Gjennom året har det vært et stort nasjonalt fokus på en mer krevende kommuneøkonomi. Dette skyldes i hovedsak mindreinntekt på skatt, i tillegg til at den generelle prisveksten ikke er fullt ut kompensert. Disse effektene har også hatt en tydelig effekt på økonomien i Gjerdrum.

Prognoser for fremtidig kommuneøkonomi viser mindre økonomisk handlingsrom i de kommende årene. For Gjerdrum, som skal gjøre store investeringer inneværende periode, vil dette komme i tillegg til vesentlig økte kostnader til renter og avdrag. Gjennom budsjettprosessen høsten 2024 ble det klart at organisasjonen må evaluere tjenestenivåene og vurdere alle muligheter for økte inntekter eller reduserte kostnader for å kunne ha en bærekraftig økonomi over tid.

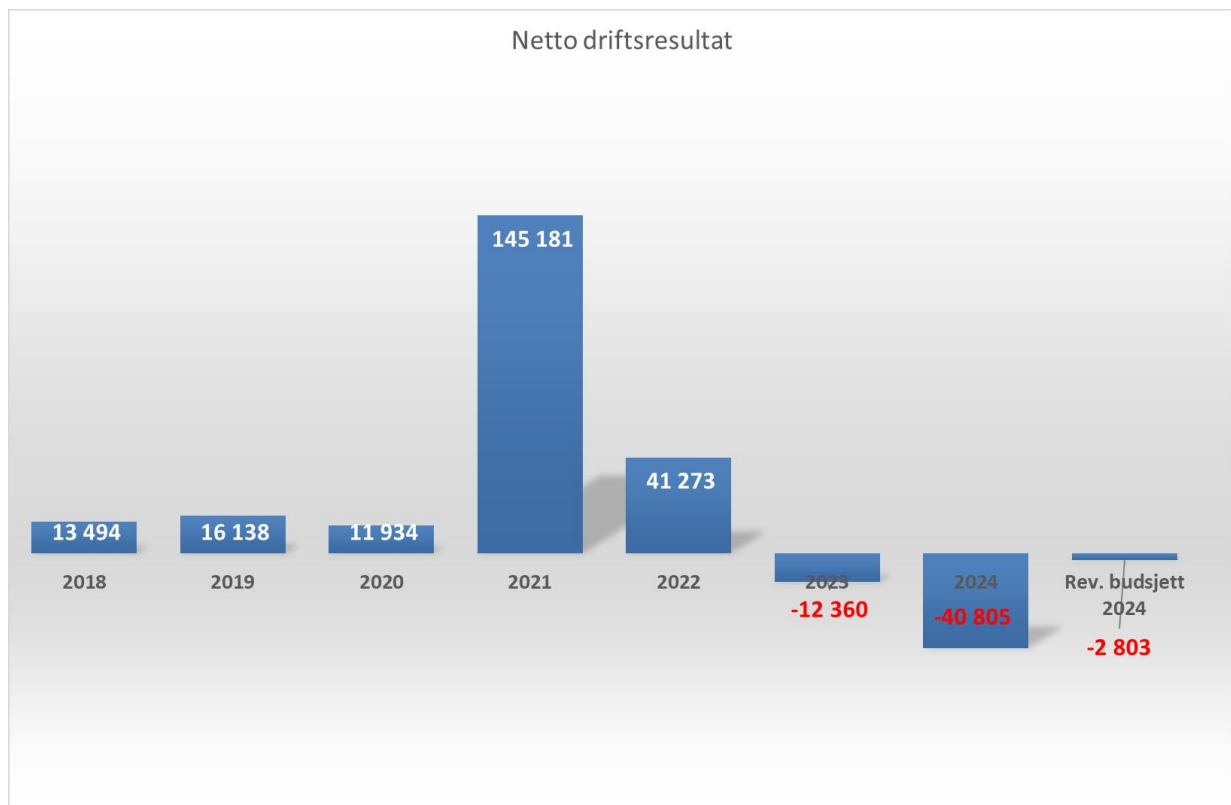
I 2024 har det blitt gjennomført en virksomhets overgripende omorganisering. Kommunens administrasjon består nå av tre kommunalområder, henholdsvis Oppvekst, Helse, mestring og omsorg og Organisasjons- og samfunnsutvikling. I forbindelse med dette er også lederroller tydeliggjort, med nye beskrivelser av ansvarsforhold for kommunalsjefnivå og virksomhetsledere. Dette er viktig både for rolleklarhet, samhandling på tvers og en raskere, koordinert utviklingstakt.

Høsten 2024 ble grunnlaget lagt for et vertskommunesamarbeid med Nannestad og Hurdal om lønn, regnskap og arkiv. Samarbeidet, kjent som Gardermoen vest, innebærer at Gjerdrum fra 1. januar 2025 har ansvaret for arkivtjenesten for de tre kommunene. Det er også gjennomført kartlegginger som fortsetter utover 2025 for å vurdere en eventuell utvidelse av samarbeidet. Hovedmålsettingen med det økte samarbeidet er å styrke fagmiljøene for å redusere sårbarheten, heve kvaliteten i tjenestene og skape et attraktivt arbeidsmiljø for rekruttering.

Arbeidet med å lage et minnested etter skredkatastrofen i 2020 har pågått gjennom året. Arbeidsgruppen har gjennom en grundig prosess kommet frem til et tredelt konsept bestående av et minnegulv og en læringsvegg i den nyetablerte parken, og et fordypningsrom på herredshuset. Åpning av konseptet med navn Minne og læring vil være 30.12.25, på femårsmarkeringen etter skredet.

Kommentarer til driftsregnskapet/regnskapsanalyse

Fylkesmannen anbefaler at kommunene har et netto driftsresultat som ligger på mellom 3-5% av sum driftsinntekter på sikt (tilsvarer mellom 21 og 35 millioner for 2024). Vedtatt netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene skal være 1,75% (12,3 millioner) eller høyere. Årets netto driftsresultat ble -40,8 millioner, som er et merforbruk på 38,0 millioner mot revidert budsjett.

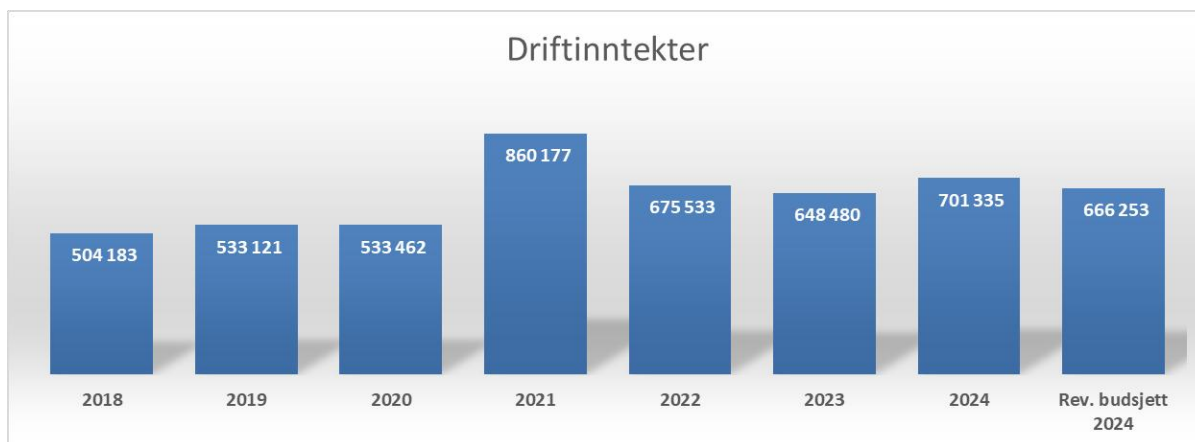
Disponeringen av resultat på 40,8 millioner er som følger:

- Overføring til investering +2,9 millioner.
- Netto avsetning budne driftsfond +19,4 millioner, som i hovedsak består av følgende:
 - Oppfølging psykisk helse og rus 16,7 millioner.
 - Selvkost 0,7 millioner.
 - Diverse 2,0 millioner
- Bruk av bundne fond er på -46,5 millioner, som i hovedsak består av følgende:
 - Skredkostnader -27,3 millioner
 - Oppfølging psykisk helse og rus -13,6 millioner
 - KDD tilskudd psykososialt ressurscenter -3,8 millioner.
- Bruk av disposisjonsfond -14,4 millioner.

Etter disponeringer viser driftsregnskapet et underskudd på 11,4 millioner, som dekkes av disposisjonsfondet.

Fordeling av inntekter og utgifter

Inntekter

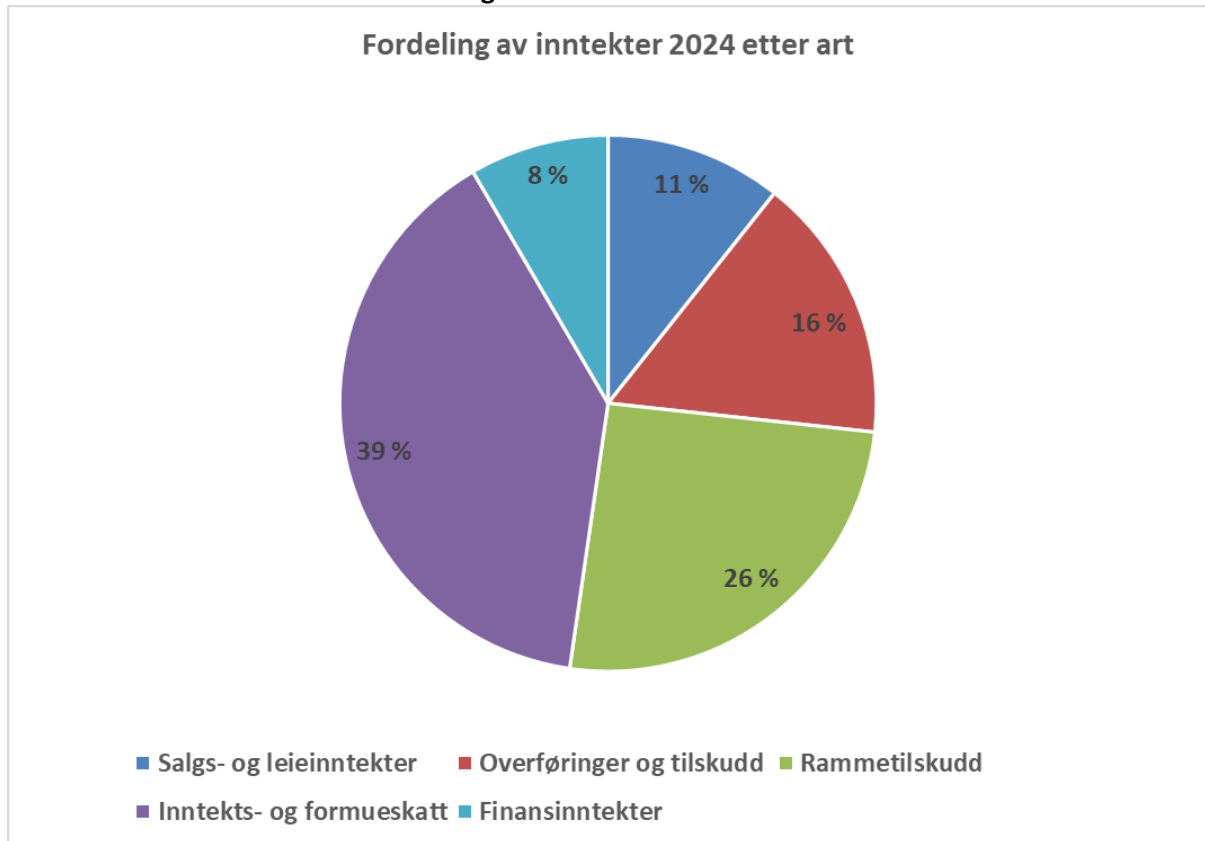

Totale driftsinntekter i 2024 ble 701,3 millioner, som er en merinntekt på 35,8 millioner (+5,4%) i forhold til revidert budsjett.

- Skatt og rammeinntekter -8,4 millioner
- Brukerbetalinger -12,8 millioner
- Refusjon fra Staten +9,6 millioner
- Fødsel- og sykelønnsrefusjoner +15,5 millioner
- MVA-kompensasjon +7,8 millioner
- Andre statlige overføringer (IMDI-midler og Husbanken) +24,1 millioner

I forhold til 2023 er det en økning i driftsinntektene på 52,9 millioner (+8,2%).

Nedenfor vises det fordelingen av inntekter etter art for kommunen i 2024:

Avviksanalyse inntekter

Skatt og rammetilskudd

Rammetilskuddet for 2024 ble på 195,8 millioner som er 2,7 millioner (1,4%) høyere enn revidert budsjett og 21,3 millioner (12,2%) høyere enn i 2023.

Inntekts- og formueskatt for 2024 ble 300,9 millioner, som er en mindreinntekt på 11,1 millioner (-3,6%) mot revidert budsjett. Skatteinntekten i Gjerdrum økte kun med 0,8 millioner (+0,3%) mot 2023

Gjennomsnittlig inntekts- og formueskatt i 2024 per innbygger ble kr. 287.960 mot kr. 283.918 i 2023, som er en økning på kr. 4.042 (1,4%).

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Regnskapet viser en inntekt på 29,1 millioner, som er 24,0 millioner høyere enn revidert budsjett. Av dette er 27,4 millioner relatert til IMDI-midler for flyktninger.

Overføring og tilskudd fra andre

Det er mottatt 93,9 millioner kroner i overføringer og tilskudd fra andre som er 36,3 millioner høyere enn revidert budsjett.

Hovedpostene av de 93,9 millioner består av:

- Momskompensasjon: 18,4 millioner (+4,9 millioner)
- Refusjon fra staten: 46,3 millioner (+9,7 millioner)
- Sykelønnsrefusjon: 20,2 millioner (+15,5 millioner.)
- Refusjon fra kommuner og andre: 9,0 millioner (+6,2 millioner)

Salgs- og leieinntekter

Kommunen hadde samlet salgs- og leieinntekter på 66,4 millioner, som er 10,8 millioner lavere enn revidert budsjett. Hovedårsaken til avviket skyldes mindreinntekt på tilknytningsgebyr VAR selvkost på 11,4 millioner og gebyrinntekter på plan og byggesak på 1,4 millioner. Sammenlignet mot 2023 er det en merinntekt på 10,9 millioner.

Brukerbetalinger

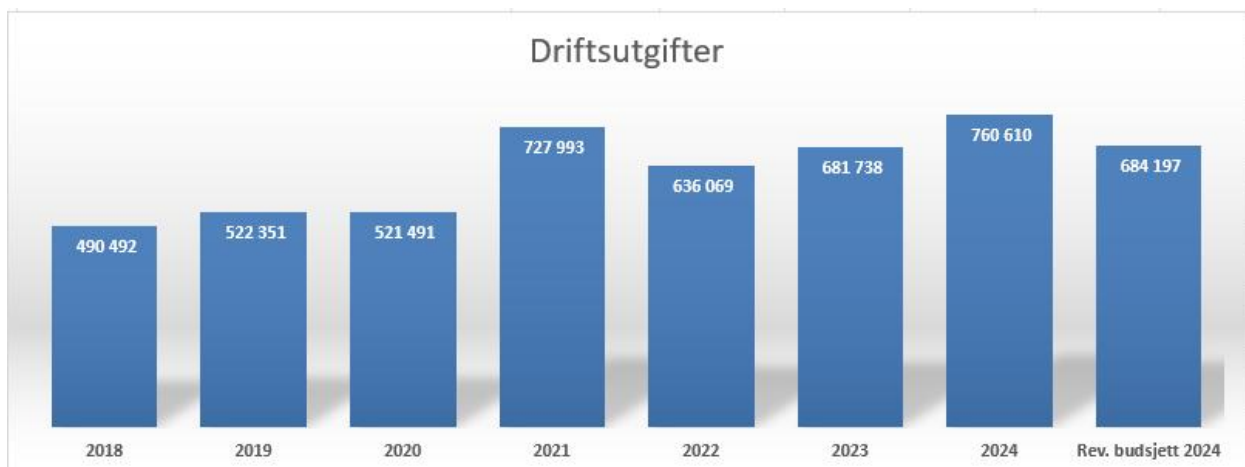
Kommunen hadde i 2024 brukerbetalinger på totalt 15,2 millioner, som er 2,0 millioner under revidert budsjett. De største avvikene var på barnehagene med 1,0 millioner og SFO med 1,5 millioner. Sammenlignet mot 2023 er brukerbetalingene 1,7 millioner lavere.

Finansinntekter

Finansinntektene for 2024 ble på 39,0 millioner som er 6,2 millioner høyere enn revidert budsjett og 12,0 millioner høyere enn opprinnelig budsjett. Hovedårsaken er en merinntekt i forhold til revidert budsjett på våre plasseringer hos Pareto.

Gjerdrum kommune har langsiktige investeringer i norske aksjer og obligasjoner og kortsiktige investeringer på overskuddslikviditet hos Pareto. Avkastningen av de langsiktige plasseringene har alltid vært konservativt vurdert i budsjettet.

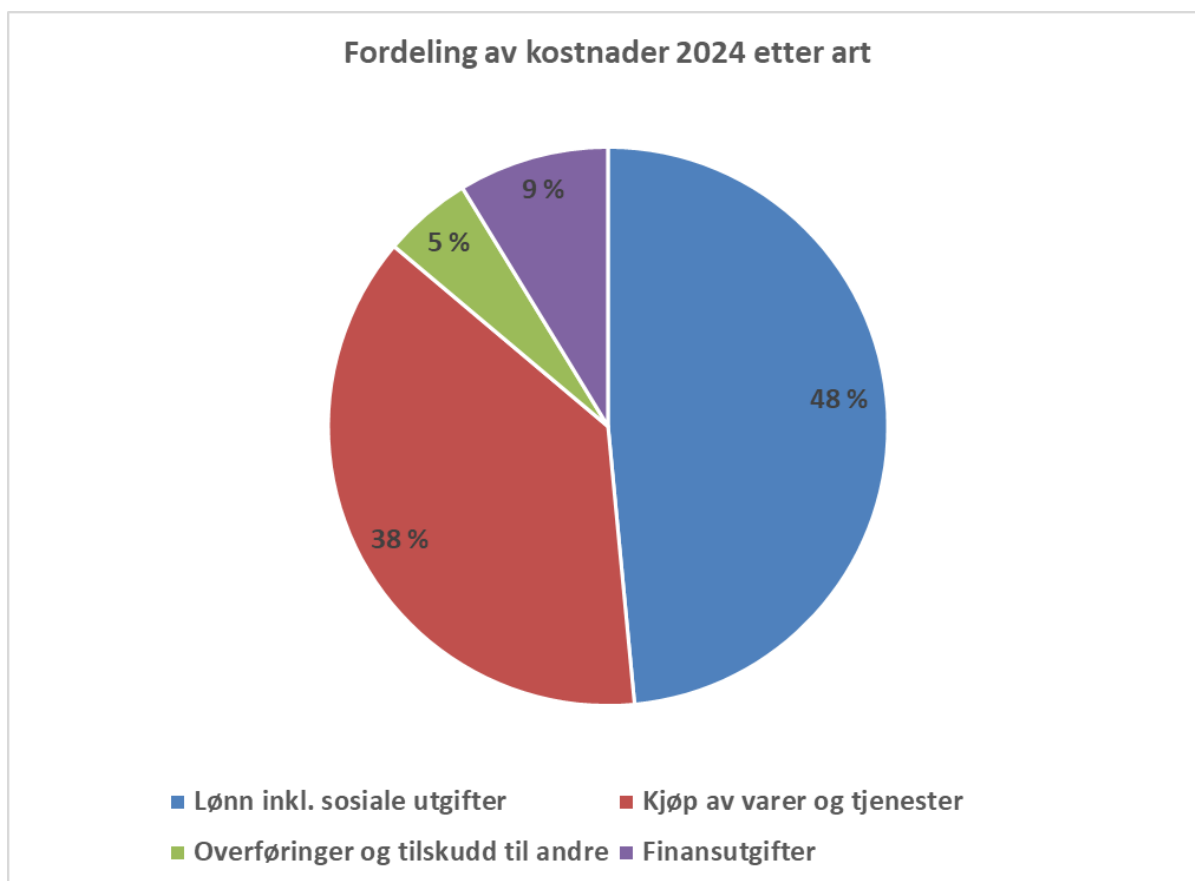
Utgifter

Totale driftsutgifter ble 760,6 millioner som er et merforbruk 76,4 millioner (+11,3%) mot revidert budsjett og 78,9 millioner mot 2023 (+11,6%). Hovedårsakene til avviket er:

- Ikke budsjetterte skredkostnader på 27,2 millioner
- Kjøp av konsulenttjenester på 10,5 millioner
- Vedlikehold og byggetjenester 13,5 millioner
- Kjøp fra kommuner og private 20,1 millioner

Nedenfor vises det fordelingen av kostnader etter art for kommunen i 2024:

- Lønn inkludert sosiale utgifter, men uten refusjon lønn, utgjorde i 2024 48% (391,1 millioner) av utgiftene, som er et merforbruk på 12,0 millioner mot revidert budsjett. Mot 2023 er dette en økning på 43,1 millioner (+12,4%).
- Utgifter til kjøp av varer og tjenester utgjorde 38% (303,7 millioner), som er et merforbruk på 51,9 millioner mot revidert budsjett. Mot 2023 er dette en økning på 29,9 millioner (10,9%).
- Overføringer og tilskudd til andre utgjorde 5% (41,4 millioner), som er en økning på 13,1 millioner (+19,3%) mot revidert budsjett. Mot 2023 er dette en økning på 6,7 millioner (19,4%).
- Finansutgiftene var på 9% (71,4 millioner) som er et merforbruk på 3,8 millioner mot revidert budsjett. Mot 2023 er dette en økning på 4,5 millioner (5,1%), som i hovedsak skyldes økte rentekostnader.

Avviksanalyse utgifter

Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter

	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik	Avvik %
Sentrale inntekter og kostnader	-7 705 000	-2 091 000	5 614 000	268,5 %
Organisasjon- og samfunnsutvikling	61 694 000	61 469 000	-225 000	-0,4 %
Oppvekst og psykisk helse	190 028 000	196 038 000	6 010 000	3,1 %
Helse, mestring og omsorg	125 017 000	117 841 000	-7 176 000	-6,1 %
Totale lønnskostnader	369 034 000	373 257 000	4 223 000	1,1 %

Totale lønnskostnader inkludert refusjoner fra NAV er på 369 millioner i 2024, som er et positivt avvik på 4,2 millioner mot revidert budsjett. Hvis vi trekker ut sentrale inntekter og kostnader, som er relatert til premieavvik på vår pensjonsordning i KLP, er det et merforbruk på 1,4 millioner. Sammenlignet med 2023 er dette en økning på 11,3%. Justert for sentrale inntekter og kostnader er det en økning på 9,9%.

- Organisasjon- og samfunn har et merforbruk på 0,2 millioner.
- Skole og oppvekst er det et mindre forbruk på 6,0 millioner, som i hovedsak skyldes vakante stillinger i virksomhetene.
- Helse, mestring og omsorg hadde et merforbruk på 7,2 millioner, hvor lønn til ekstrahjelp og vikarer inkludert sosiale kostnader utgjør 5,5 millioner og overtidslønn 1,2 millioner. De største avvikene ble på følgende virksomheter:
 - Hjemmetjenester 1,3 millioner.
 - Sykehjem 3,0 millioner.
 - Aktivitet, bolig, bistand og avlastning (ABBA) 2,7 millioner.

Kjøp av varer og tjenester

Kjøp av varer og tjenester i 2024 ble på 303,7 millioner, som er et merforbruk på 51,9 millioner mot revidert budsjett. Hovedårsaken til dette er:

- Kostnader relatert til skred 27,3 millioner, som er kompensert med skredmidler mottatt fra staten.
- Oppvekst og psykisk helse: 6,4 millioner som i hovedsak skyldes 1,5 millioner til konsulenttjenester, opplæring og kurs 0,6 millioner, 0,7 millioner til andre oppgavepliktige godtgjørelser, 3,0 millioner kjøp fra staten/andre.
- Organisasjon- og samfunnsutvikling: 31,7 millioner, som i hovedsak skyldes vedlikehold og byggetjenester 13,5 millioner, kjøp av konsulenttjenester 8,7 millioner, og kjøp av produksjon 13,1 millioner.
- Helse, mestring og omsorg (HMO): 0,9 millioner som i hovedsak skyldes bruk av vikarbyrå

Overføring og tilskudd til andre

Kommunen ga tilskudd og overføring til andre i 2024 på til sammen 41,4 millioner som er et merforbruk på 13,1 millioner mot revidert budsjett. Hovedårsak til avviket skyldes moms på 4,1 millioner (kompensert på inntekter), overføring til staten 4,2 millioner og overføring til private 3,3 millioner.

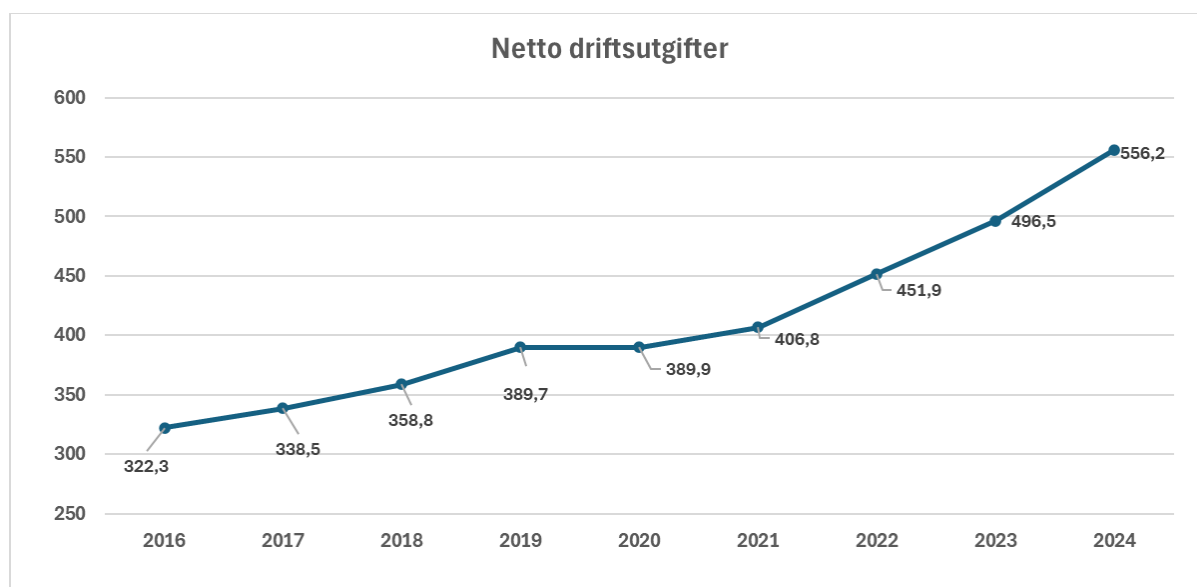
Finansutgifter

Finansutgiftene inkludert avskrivninger utgjorde til sammen 71,4 millioner, hvor 23 millioner utgjør avdrag på lån, 25,3 millioner er avskrivninger og resten er rentekostnader i forbindelse med lån. Sammenlignet mot revidert budsjett er det et merforbruk på 3,8 millioner, som er relatert til høyere rentekostnader sammenlignet mot revidert budsjett.

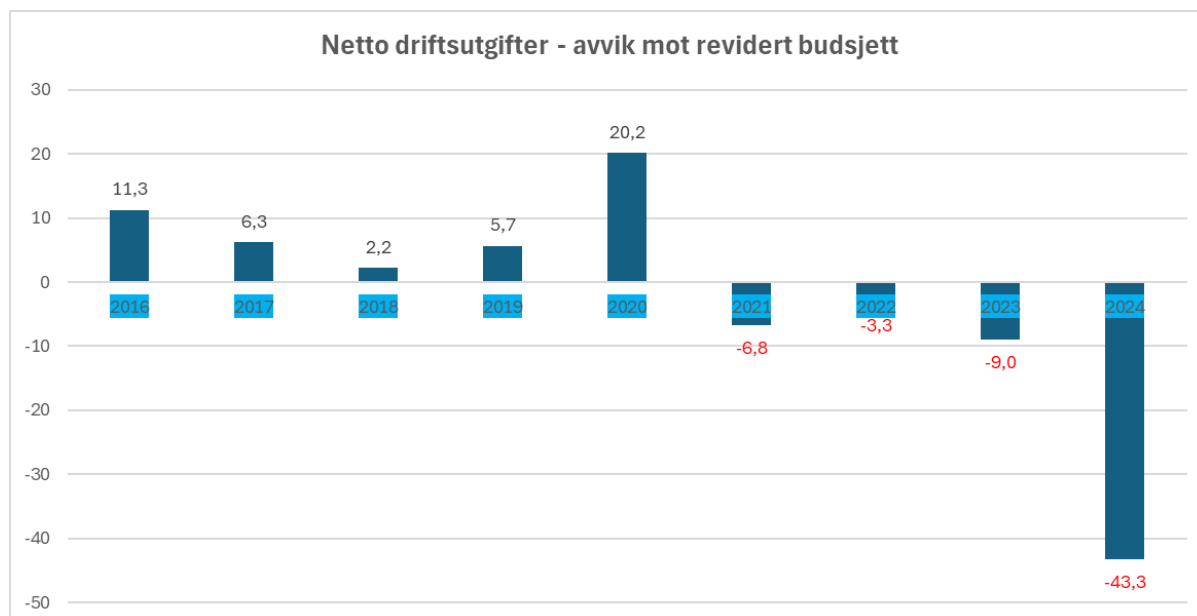
Drift per virksomhet

Driftsregnskapet for 2024 viser netto driftsutgifter på 556,2 millioner som er en økning på 59,7 millioner (+12,0%) mot 2023.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens sum bevilginger netto drift inklusive administrasjon.

Tabellen nedenfor viser kommunens avvik mot revidert budsjett på totale driftsutgifter inklusiv administrasjon. Tall i millioner:

Totalt for 2024 er netto driftsutgifter på 556,2 millioner, som er et merforbruk på 43,3 millioner (8,4%) mot revidert budsjett. Mot 2023 er dette en økning på 59,2 millioner (12,0%). Årsaken til de største avvikene er som følger:

- **Organisasjon- og samfunnsutvikling:**

- Merforbruket på 22,8 millioner. Inntekter på 6,5 millioner fra IMDI-midler, som skulle vært ført på NAV, er ført på generelle inntekter. Justert for dette har sektoren et merforbruk på 18 millioner. Dette skyldes i hovedsak selvkost VAR og POB på 12,8 millioner, Eiendomsdrift på 1,8 millioner, Digitalisering og innovasjon 1,4 millioner og administrasjon 2,2 millioner.

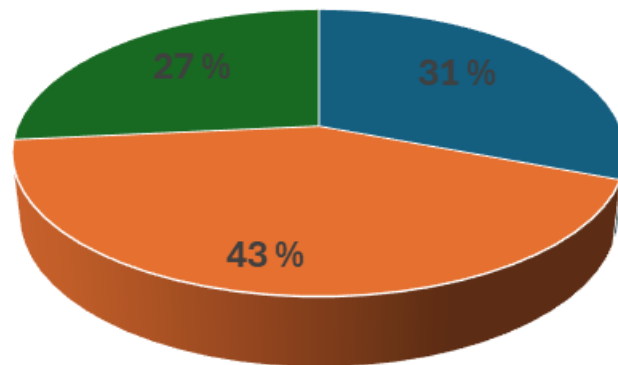
- **Oppvekst og Psykisk helse:**

- Merforbruket på 5,6 millioner. Inntekter på 6 millioner fra IMDI-midler, som skulle vært ført på Oppvekst, er ført på generelle inntekter. Justert for dette har sektoren et mindre forbruk på 0,5 millioner.

- **Helse, mestring og omsorg:**

- Merforbruket på 11,5 millioner, hvor økte lønnskostnader utgjør 7,2 millioner, økte utgifter 1,9 millioner og lavere inntekter 2,4 millioner.

Fordeling netto driftsutgifter per sektor

- Organisasjon- og samfunnsutvikling ■ Oppvekst, psykisk helse
- Helse mestring og omsorg

Nøkkeltall/Finansielle måltall

Finansielle måltall er et verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi. Den nye kommuneloven inneholder en lovfestet plikt, § 14-2, til å benytte finansielle måltall som verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi. Kommuneloven inneholder ikke noen klare føringer på hvilke finansielle måltall kommunen skal ha og sier videre at kommunen selv må definere gode og relevante måltall.

Kommunestyret vedtok i sak 152/19 finansielle måltall for kommunen og disse har vært gjeldene fra og med budsjettåret 2020. Måltallene som ble vedtatt gjengis i tabellen under:

Finansielle måltall/nøkkeltall	Mål	2024
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	1,75 %	-5,8 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	>7%	30,6 %
Arbeidskapital i % av driftsinntektene	10-15%	52,9 %
Langsiktig lånegjeld i % av driftsinntektene	<110%	60,1 %
Langsiktig lånegjeld som betjenes av frie inntekter	<90%	84,8 %
Netto lån med renteekspensering i % av driftsinntektene	<35%	18,2 %

Netto driftsresultat

Vedtatt netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene skal være 1,75 % eller høyere. Dette er i tråd med hva TBU anbefaler. Dette er for å gi kommunen økt økonomisk handlekraft over tid og gjøre kommunen i stand til å håndtere år med lavere eller negativt netto driftsresultat i fremtiden. Statsforvalteren i Oslo og Viken har sagt at de ønsker et netto driftsresultat som er mellom 3 % - 5 % av samme årsaker.

Netto driftsresultat for 2024 ble -5,8 %, som er under det vedtatte mål-krav. Netto driftsresultat er før bruk/overføring til fond. Etter netto bruk av fond ble resultatet -11,4 millioner (-1,6%).

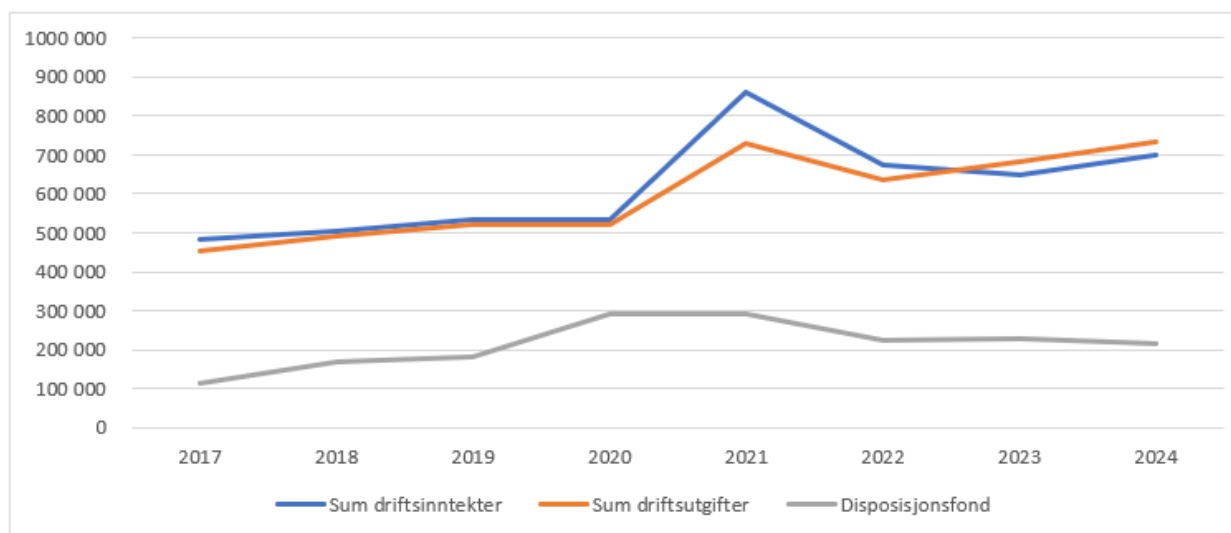
Utvikling i fond

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. Kommunen har vedtatt at kommunens disposisjonsfond skal være større enn 7 % av driftsinntektene.

Et regnskapsmessig mindreforbruk er de midlene som gjenstår etter at netto driftsresultat er disponert i tråd med kommunestyrets budsjettvedtak. Et mindre forbruk innebærer at driftsresultatet ikke er disponert fullt ut. I henhold til ny kommunelov skal mindre forbruk avsettes til disposisjonsfond. Disposisjonsfond og mindre forbruk er i dette nøkkeltallet slått sammen for å vise hvor mye kommunen reelt sett har til disposisjon. Nøkkeltallet sier noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift.

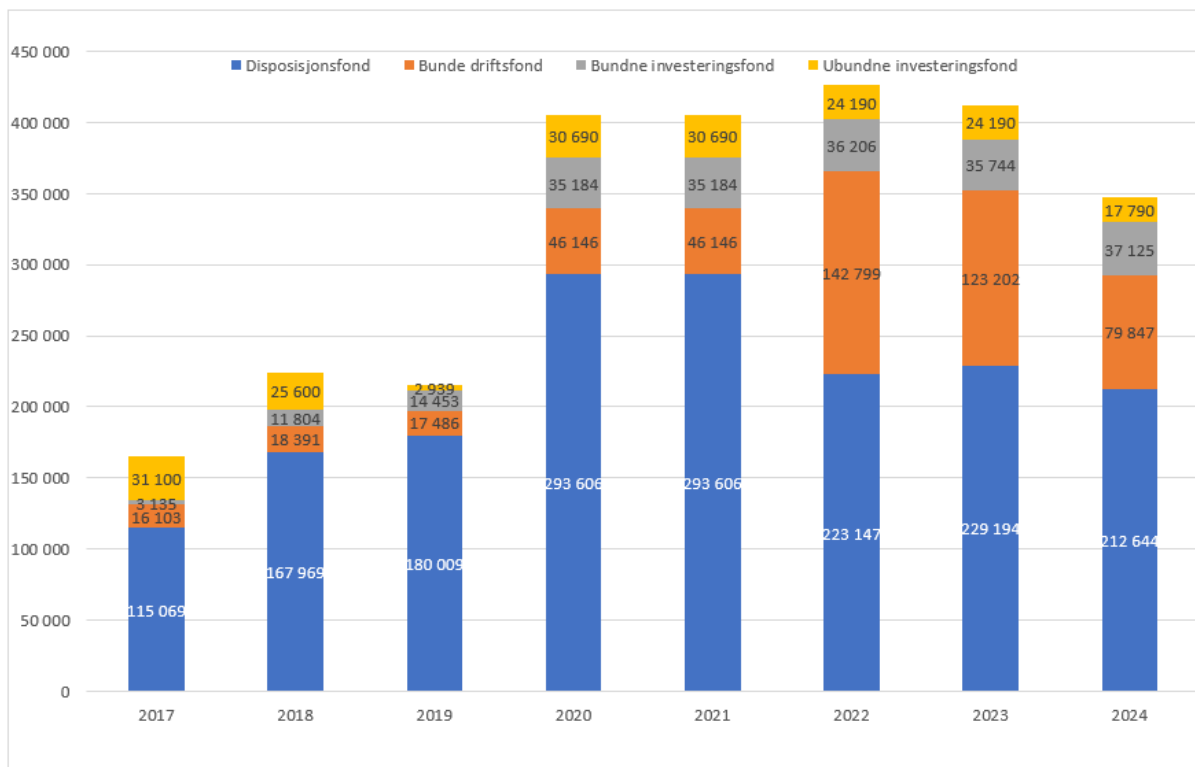
Tabellen viser utviklingen i driftsutgifter, driftsinntekter og disposisjonsfond: Tall i hele tusen

Tabellen følger utviklingen av disposisjonsfond i stor grad samme utvikling som driftsinntektene, men de siste 2 årene har driftskostnadene blitt større enn driftsinntektene. Dette skyldes at vi færre skredkostnader over drift, mens skredinntektene ligger på finansinntekter. Driftsinntektene utvikler seg bedre enn utgiftene i 2021, som skyldes de tilskudd som ikke er brukt i 2021, men overført til fond. I 2022 ble saldo på skredfondet (69 millioner ved utgangen av 2021) som vi mottok fra kommunal- og distrikts departementet i 2021 flyttet fra disposisjonsfond til buden fond grunnet at det er føringer for bruken av disse midlene.

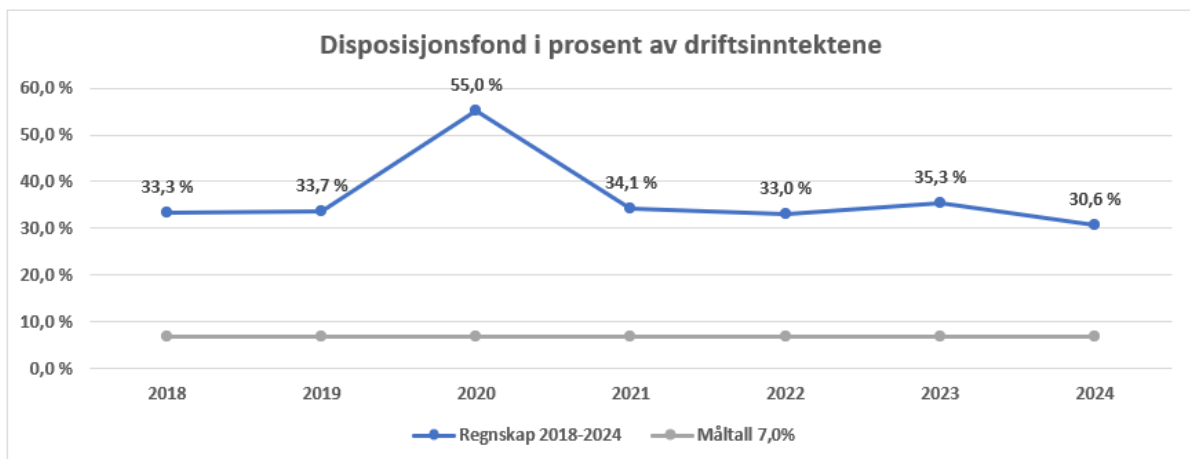
Tabellen under viser utviklingen i fondsmidler i perioden 2017 til 2024: Tall i hele tusen

Årsmelding 2024

Tabellen viser totale fondsmidler fordelt på disposisjonsfond, bundne driftsfond, bundne investeringsfond og ubundne investeringsfond. I 2024 er disposisjonsfondet redusert med 16,5 millioner som er underskudd på 11,4 millioner og 2,9 millioner som er overført til investeringer. Bundne fond er redusert med 43,4 millioner hvor da 27,2 millioner er skred samt 16,2 som er overført til investering.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i disposisjonsfondet i prosent av driftsinntektene fra 2018 til 2024.

Arbeidskapital

Arbeidskapital er lik omløpsmidler (fratrullet premieavvik og fratrullet kortsiktig gjeld). Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer (aksjer, sertifikater o.l.) og kortsiktige fordringer, fratrullet kassakredittlån og kortsiktig gjeld. Premieavviket er regnskapsteknisk definert under kortsiktige fordringer/gjeld, men er i realiteten bare en periodiseringspost. Premieavviket trekkes derfor ut i

indikatoren for arbeidskapital for å få et bedre mål på likviditeten. Utviklingen i arbeidskapital bestemmes av forskjellen mellom årets tilgang og bruk av midler, korrigert for årets endring i ubrukte lånemidler.

Arbeidskapitalen benyttes både for å angi likviditet og soliditet. Når arbeidskapitalen er positiv, betyr det at kommunen har tilstrekkelig likviditet til å dekke fremtidige utbetalinger. I tillegg vil kommunen ha mulighet til å betale ned på langsiktig gjeld eller la pengene stå udisponert til senere bruk.

Kommunen har vedtatt at arbeidskapitalen i prosent av driftsinntektene skal ligge mellom 10 og 15 %. Arbeidskapitalen vil variere gjennom året, og viser her bare et øyeblikksbilde. Det vil derfor være viktig å se på utviklingen over tid.

Nedenfor gjengis utviklingen i arbeidskapitalen i perioden 2017-2024:

I perioden 2017-2024 har arbeidskapitalen i % av driftsinntektene økt fra 47,6% til 51,0%. Årsaken er i all hovedsak knyttet til økning i omløpsmidler. Nøkkeltall for likviditetsgrad 1 og 2 er også tatt med for å få et mer nyansert bilde over kommunens likviditet.

Normen for god likviditetsgrad 1 er at omløpsmidler delvis bør være finansiert av langsiktig kapital. Omløpsmidler bør derfor være større enn den kortsiktige gjelden. Normtall for god likviditetsgrad 1 er satt til 2. Likviditetsgrad 2 består av de mest likvide omløpsmidlene (bankinnskudd) sett i forhold til kortsiktig gjeld. Normen for god likviditetsgrad 2 er at de mest likvide omløpsmidlene bør være minst like store som kortsiktig gjeld, altså 1.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Omløpsmidler	321 900	329 840	365 278	361 850	579 646	599 830	567 051	491 254
- Premieavvik	6 371	10 307	11 653	6 768	10 376	4 149	11 862	11 079
Kortsiktig gjeld	85 634	82 924	87 565	73 081	87 116	97 992	130 776	122 605
Arbeidskapital	229 896	236 609	266 059	282 001	482 154	497 689	424 413	357 570
Driftsinntekter	483 095	504 286	533 420	533 462	860 177	675 533	648 480	701 338
Arbeidskapital i % av driftsinntektene	47,6 %	46,9 %	49,9 %	52,9 %	56,1 %	73,7 %	65,4 %	51,0 %
Likviditetsgrad 1	3,7	3,9	4,2	5,0	6,6	6,1	4,4	2,5
Likviditetsgrad 2	1,8	2,0	2,2	2,7	4,4	3,8	2,3	0,8

Langsiktig lånegjeld og lån som betjenes av frie inntekter

Langsiktig lånegjeld (fratrullet pensjonsforpliktelser) er gjeld som er tatt opp til investeringer etter kommunelovens §§ 14-14 og 14-15. Dette vil også omfatte sertifikatlån, hvis kommunen har dette, og når disse har finansiert bygg, anlegg og andre varige driftsmidler. Indikatoren gir uttrykk for kommunens utestående brutto låneopptak.

I tillegg til å benytte langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene som nøkkeltall, har kommunen også valgt å se på lånegjelden som betjenes av frie inntekter (skatt og rammetilskudd). Langsiktig gjeld inkluderer startlån, lån med rentekompensasjon på visse områder, samt lån som betjenes av gebyrer innen VAR-sektoren. Lån som betjenes av frie inntekter viser det låneopptaket som kommunen selv må finansiere ved hjelp av frie inntekter, og det er utviklingen i denne lånegjelden som er kritisk med hensyn på kommunens framtidige handlingsrom.

Kommunen har vedtatt at nøkkeltallet for langsiktig lånegjeld ikke skal overstige 110% av kommunens brutto driftsinntekter. Videre er det vedtatt at nøkkeltallet for langsiktig lånegjeld som betjenes av frie inntekter ikke skal overstige 90% av kommunens brutto driftsinntekter.

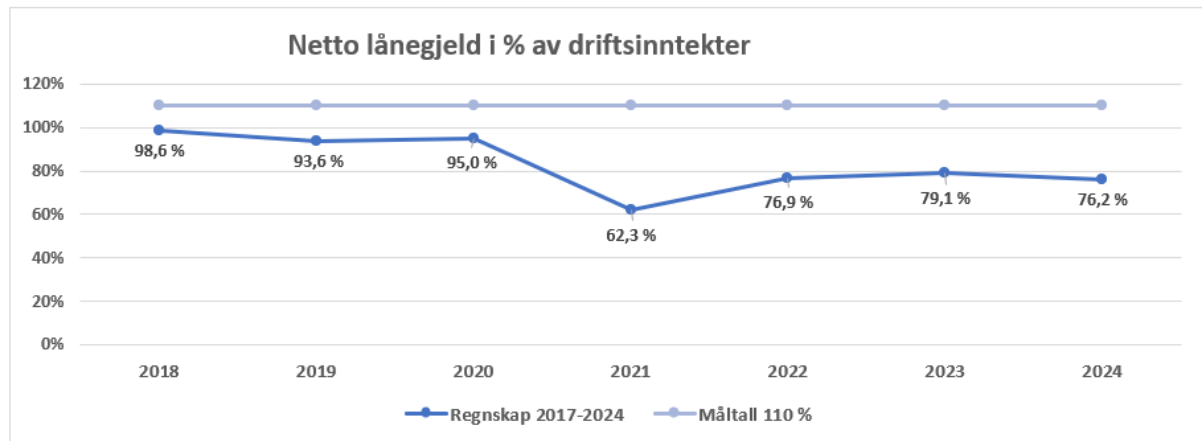
Tabellen viser utviklingen i langsiktig lånegjeld som betjenes av frie inntekter, eksklusiv pensjonsforpliktelser:

Årsmelding 2024

Tall i hele tusen	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Langsiktig lånegjeld eksklusive pensjonsforpliktelser	414 108	403 886	384 906	362 815	364 144	352 380	378 951	382 192
Langsiktig lånegjeld som betjenes av frie inntekter	454 905	446 915	440 813	440 723	453 103	430 013	406 968	421 310
Driftsinntekter	483 095	504 286	533 419	533 462	860 177	675 533	648 481	701 338
Langsiktig lånegjeld i % av driftsinntektene	85,7 %	80,1 %	72,2 %	68,0 %	42,3 %	52,2 %	58,4 %	54,5 %
Langsiktig lånegjeld som betjenes av frie inntekter	94,2 %	88,6 %	82,6 %	82,6 %	52,7 %	63,7 %	62,8 %	60,1 %

Som det fremgår av tabellen har kommunens langsiktige lånegjeld og lånegjeld som betjenes av frie inntekter gått betydelig ned fra 2017 til 2024.

Grafen under viser utviklingen i langsiktig lånegjeld, eksklusiv pensjonsforpliktelser, i perioden 2018 til 2024. Grunnen til økningen i % fra 2021 til 2022 er lavere driftsinntekter grunnet lavere skredmidler.

Netto lånegjeld med renteesponering i prosent av driftsinntektene

Netto renteesponering tar utgangspunkt i kommunens langsiktige gjeld uten pensjonsforpliktelse. Kommuner har både store passiva (gjeld) og aktiva (fordringer og likviditet), og langsiktig gjeld gir selv ikke uten videre et bilde av gjeldsbyrden. Deler av gjelden vil være knyttet til forhold som ikke, eller bare delvis, belaster kommuneøkonomien. Kommunene har utlån til andre, og staten dekker renteutgifter på investeringer foretatt innen ulike rentekompensasjonsordninger. I tillegg har kommunene likviditet (bankinnskudd o.l.), der effekten av en renteendring vil være den motsatte av effekten på gjeldssiden. Ved å korrigere for disse forholdene lages en indikator som i større grad gir uttrykk for hvor eksponert kommunen er for en endring i rentenivået.

Kommunen har vedtatt at netto renteesponering ikke skal overstige 35% av kommunens brutto driftsinntekter.

Tall i hele tusen	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brutto rentebærende gjeld	497 345	497 444	499 166	506 545	535 744	519 304	513 086	564 386
Rentebærende eiendeler:								
Startlån - videre utlån	42 440	50 529	58 353	65 822	82 641	89 291	106 118	143 076
Bankinnskudd	151 024	165 236	188 463	195 003	380 416	368 551	302 047	191 968
Sum rentebærende eiendeler	193 464	215 765	246 816	260 825	463 057	457 842	408 165	335 044
Netto rentebærende gjeld	303 881	281 679	252 350	245 720	72 687	61 462	104 921	229 342
Rentekompensasjon Husbanken	1 586	1 382	1 391	1 334	1 387	1 387	1 387	1 387
Lån med fastrente	135 000	135 000	135 000	185 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Andel lån med renterisiko	167 295	145 297	115 959	59 386	-28 700	-39 925	3 534	127 955
Brutto driftsinntekter	483 095	504 286	533 419	533 462	860 177	675 533	648 481	701 338
Netto lånegjeld med renteesponering i % av driftsinntekter	34,6 %	28,8 %	21,7 %	11,1 %	-3,3 %	-5,9 %	0,5 %	18,2 %

Som det fremkommer av tabellen over, overstiger i utgangspunktet rentebærende gjeld, rentebærende eiendeler med 229,3 millioner. I all hovedsak er kommunens rentebærende eiendeler plassert i flytende rente, og låneopptak er derfor også i stor grad tatt opp i flytende rente, bortsett fra rentesikringsavtaler på 100 millioner som løper frem til 2026. Kommunen mottar rentekompensasjon fra Husbanken på enkelte lån, og kommunen har ikke renterisiko på disse lånene. Kommunekassa har heller ikke renterisiko på lån som betjenes av andre.

Utviklingen viser at kommunen har de senere årene hatt en nedgang i renteeksponert gjeld frem til 2023, men at den har økt i 2024. Vi er likevel godt under måltallet på 35%.

Samfunns- og befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling 4. Kvartal 2024

	2021	2022	2023	2024
Folketall ved inngangen av kvartalet	7 043	6 989	7 285	7 398
Fødte	60	64	57	59
Døde	47	44	50	51
Fødselsoverskudd	13	20	7	8
Innvandring	75	71	82	60
Utvandring	36	55	36	44
Innflytting, innenlands	502	679	503	496
Utflytting, innenlands	609	419	444	464
Netto innvandring og flytting	-68	276	105	48
Folkevekst	-54	296	113	55
Folketallet ved utgangen av kvartalet	6 989	7 285	7 398	7 453

Demografi, sysselsetting og utdanning

Gjerdrum er igjen en kommune i vekst. Fra 2023 til 2024 har det vært en økning i antall innbyggere på 55, en befolkningsvekst på 0,7%.

Det ble født 59 personer i 2024 mot 57 personer i 2023. Antall innbyggere som døde i 2024 var 51 mot 50 i 2023. Netto tilflytting var på 48 personer i 2024 mot 105 i 2023.

Befolkning i Gjerdrum	2023	2024	Endring i antall	Endring i %
0-åring	58	65	7	12,1%
Barnehage (1-5 år)	376	359	-17	-4,5%

Årsmelding 2024

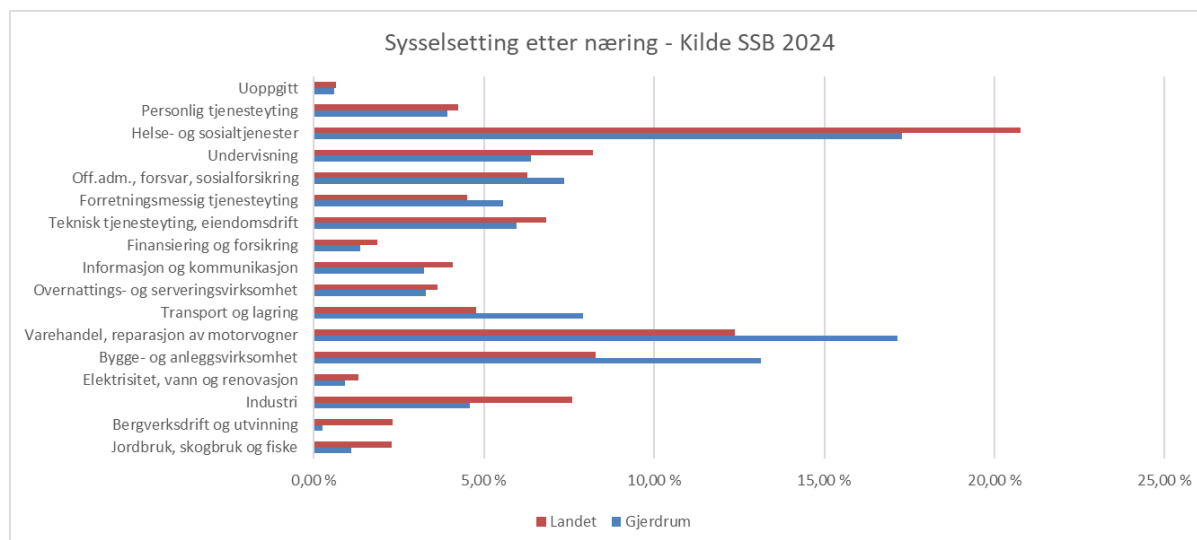
Grunnskole (6-15 år)	917	912	-5	-0,5%
Videregående skole (15-19 år)	398	396	-2	-0,5%
Voksne (20-66 år)	4548	4598	50	1,1%
Eldre (67-79 år)	810	812	2	0,2%
Eldre (80-89 år)	249	265	16	6,4%
Eldre (90 år og over)	42	46	4	9,5%
Totalt	7 398	7 453	55	0,7%

Gjerdrum hadde i 2024 økning i antall innbyggere i alle aldersklasser med unntak 1-19 åringer.

Det vil være variasjoner fra år til år, og tallene i tabellen over viser et øyeblikksbilde. Hovedtrekkene i tabellen er dog sammenfallende med beskrivelsene i økonomiplanen til kommunen som tilsier at befolkningen stadig blir eldre, og at man vil se en liten nedgang i antall barn i barne- og grunnskolealder.

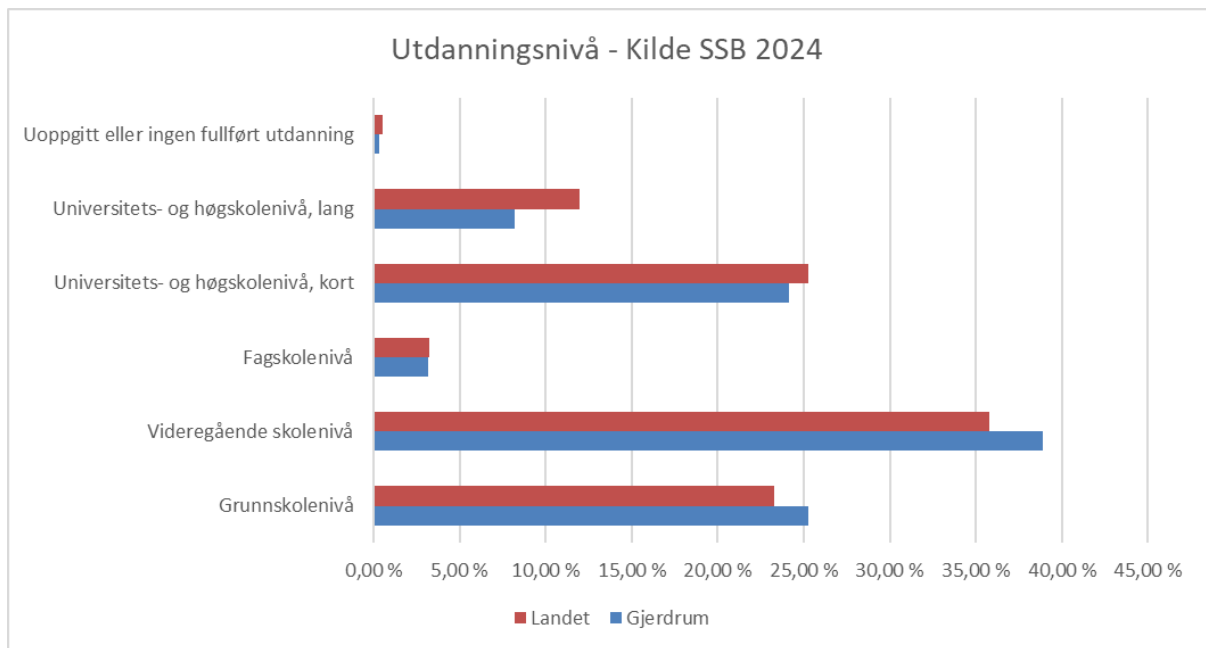
Arbeid og utdanningsnivå

Tabellen nedenfor viser sysselsatte i alderen 15-74 år etter næring for personer som er bosatt i Gjerdrum sammenlignet med landet.

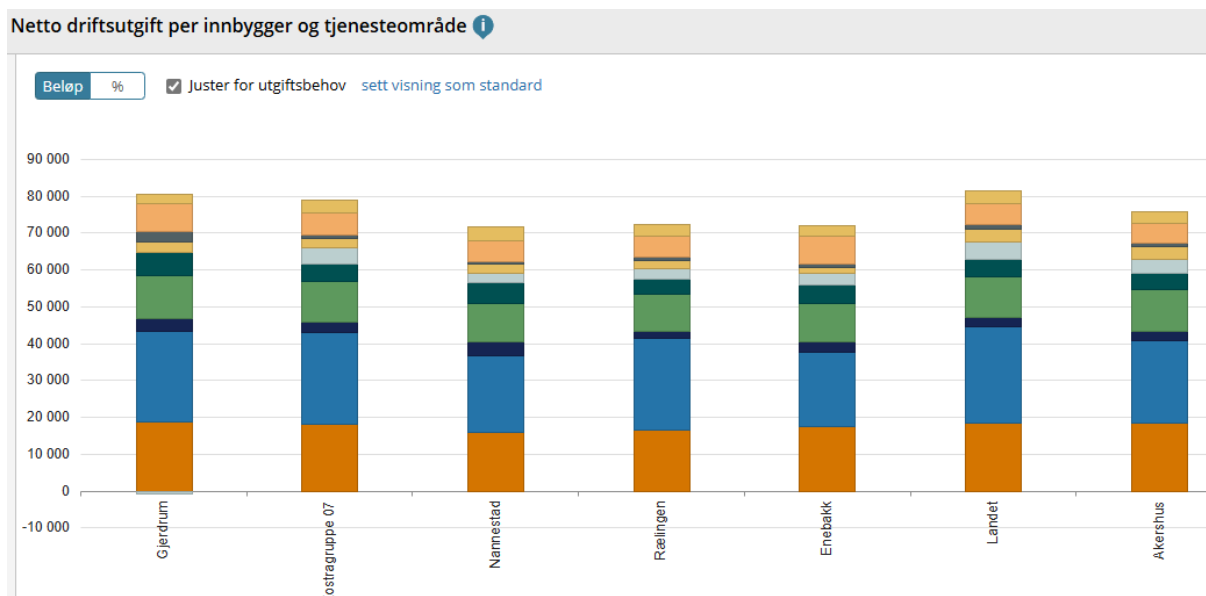
Underkant av 50% av de sysselsatte i Gjerdrum jobber i Varehandel (17,2%), Helse- og sosialtjenester (17,3%) og Bygg og anlegg (13,2%). For landet er andelen 41,2%.

Gjerdrum er en pendlerkommune. I 2024 pendlet 3.149 innbyggere til jobb utenfor Gjerdrum kommune. Sammenlignet med 2023 er det en økning på 53 personer. Antall personer som pendler til Gjerdrum var i 2024 på 949, for 2023 var antall personer 904 som er en økning på 45 personer.

Når det gjelder utdanningsnivå har Gjerdrum flere innbyggere som har fullført grunnskole og videregående skole enn gjennomsnittet for landet. Prosentandelen som har fullført fagshkole nivå ligger i Gjerdrum litt under landsgjennomsnittet. På universitets- og høghskolenivå ligger Gjerdrum under landsgjennomsnittet. Prosentandelen som gjennomfører universitets- og høghskole 1-3 år ligger på 24,1% i Gjerdrum mot 25,3% på landsgjennomsnittet. På universitets- og høghskole mer enn 4 år ligger Gjerdrum på 8,2% mot et landsgjennomsnitt på 12%.

KOSTRA analyser

Årsmelding 2024

	Gjerdrum	Kostragruppe 07	Nannestad	Rælingen	Enebakk	Landet	Akershus
■ Grunnskole	18 743	18 246	16 006	16 506	17 537	18 597	18 569
■ Pleie og omsorg	24 571	24 923	20 900	24 898	20 099	25 895	22 245
■ Barnevern	3 633	2 812	3 479	1 940	2 891	2 718	2 468
■ Barnehage	11 602	11 088	10 510	10 044	10 481	11 104	11 544
■ Kommunehelse	6 347	4 677	5 690	4 157	4 956	4 708	4 246
■ Sosiale tjenester	-829	4 268	2 607	2 810	3 024	4 669	3 912
■ Kultur og idrett	2 599	2 656	2 354	2 137	1 715	3 336	3 248
■ Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	3 106	983	677	889	972	1 189	1 144
■ Adm, styring og fellesutgifter	7 415	5 781	5 662	5 723	7 461	5 932	5 228
► Andre områder	2 554	3 511	3 810	3 170	2 928	3 411	3 255
Totalt	79 742	78 944	71 696	72 274	72 064	81 559	75 859

Tallene viser netto driftsutgifter per innbygger korrigert for utgiftsbehov. Gjerdrum hadde i 2024 netto driftsutgifter per innbygger på kr 79 742. Dette er en økning på kr 4 577 i forhold til 2023.

Negativt beløp sosiale tjenester skyldes at vi har mottatt 17,9 millioner til kommunalt rusarbeid. Dette er satt på fond, men KOSTRA tallene måles på netto driftsresultat som er før overføring til fond.

På område grunnskole ligger Gjerdrum over alle i sammenligningsgrunnlaget. Fra 2023 til 2024 har netto driftsutgifter per innbygger på grunnskoleområdet en økning på 13,5%.

Pleie og omsorg har gått ned kr 439 fra 2023 til 2024. Gjerdrum ligger over Nannestad, Enebakk og fylket, men under Rælingen og kostra-gruppe 07.

På området for barnevern er det Gjerdrum som har brukt mest per innbygger.

På området barnehage ligger Gjerdrum over alle i sammenligningsgrunnlaget. Har økt med kr 744 i forhold til 2023.

På kommunehelse er det Gjerdrum og Nannestad som bruker mest per innbygger. For Gjerdrum økte utgiften med kr 1 692 fra 2023 til 2024.

Gjerdrum brukte kr 2 599 per innbygger til kultur og idrett i 2024. Akershus, landet og kostra-gruppe 07 ligger høyere.

På plan, kulturminner, natur og nærmiljø ligger Gjerdrum langt over sammenligningsgrunnlaget. I 2024 ble det brukt kr 3 106 per innbygger som er en nedgang på kr 35 fra 2023.

På andre områder som omfatter brann, ulykkesvern, kommunale boliger, samferdsel, næringsforvaltning og kirke ligger Gjerdrum under sammenligningsgrunnlaget og brukte i 2024 kr 2 554 per innbygger på disse tjenestene.

Øvrige KOSTRA analyser finner man under de respektive sektorene.

Personal og organisasjon

Organisasjon, ledelse og medarbeiderskap

Innledning

Kommunens ansatte er vår viktigste ressurs for å levere gode og fremtidsrettede tjenester. I 2024 ble det vedtatt ny arbeidsgiverpolitikk for Gjerdrum kommune. Arbeidsgiverpolitikken viser vei inn i et samfunns- og arbeidsliv i endring, og belyser tiltak som gjenspeiler målet om at Gjerdrum kommune skal være en god, fremtidsrettet og attraktiv arbeidsplass.

For å nå de strategiske målene i kommuneplanens samfunnsdel har Gjerdrum kommune følgende arbeidsgiverpolitiske innsatsområder:

- godt lederskap
- godt medarbeiderskap
- kompetanseutvikling
- innovasjon og digitalisering – menneskeorientert digitalisering
- organisasjonskultur
- helsefremmende arbeidsplass

Oppfølging og rapportering på personalområdet skjer gjennom blant annet den månedlige økonomirapporteringen med controller og kommunalsjef, og ved årlig behandling av budsjett- og økonomiplan.

Organisasjon og nøkkeltall

Per 31.12.2024 hadde Gjerdrum kommune 469 ansatte fordelt på 414,5 årsverk. Kjønnsfordelingen viser 78,5 % kvinner og 21,5 % menn. Gjennomsnittsalderen er 43,8 år.

Arbeidsmiljø og sykefravær

Det systematiske HMS-arbeidet er forankret i Arbeidsmiljøutvalget hvor ledelse, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud deltar. I 2024 er det avholdt fire møter i Arbeidsmiljøutvalget. Alle saker ligger tilgjengelig på møteportalen på www.gjerdrum.kommune.no

Sykefraværet i 2024 er totalt 9,6%, derav korttidsfravær som utgjør 2,5%. Kommunen hadde som mål å redusere sykefraværet til 7,0% i 2024. Virksomhetene har etablert HMS-grupper som jobber aktivt for å øke nærværet i egen virksomhet gjennom systematisk HMS-arbeid. HMS-gruppene rapporterer til Arbeidsmiljøutvalget på sykefravær, avvik og AML-brudd. For å kunne måle effekten av iverksatte tiltak og for å påse at tiltakene etterleves, er det utarbeidet rutiner i økonomirapporteringen.

Det er gjennomført leder- og medarbeideropplæring med vekt på tett oppfølging av fravær og forebyggende arbeidsmiljøtiltak.

Kommunen har avtale med ekstern leverandør av bedriftshelsetjeneste.

Rekruttering

Gjerdrum kommune har som satsning å beholde og utvikle ansatte. Virksomhetene følger opp med kompetanseplaner og utviklingsplaner for ansatte. I 2024 behandlet ledelsen 86 administrative vedtak, som omhandlet opprettelse, omgjøring og rekruttering av stillinger i kommunen.

Likestilling og heltid

Likestilling mellom kjønnene er et mål innenfor yrkesgruppene som kommunen sysselsetter. Likestilling skal vurderes ved alle kunngjøringer og tilsetninger.

Kommunen har hatt en tydelig heltidskultur siden 2019, som har bidratt til økt andel heltidsansatte og økt gjennomsnittlig stillingsstørrelse. I 2024 var 71,6 av de ansatte i heltid, mot 70,2 i 2023.

Seniorpolitikk

Kommunen har som mål å være en attraktiv arbeidsgiver i alle livsfaser. Seniorpolitiske tiltak vurderes individuelt for å beholde kvalifisert arbeidskraft. Det inngås individuelle avtaler om seniortiltak for ett år om gangen. Tiltakene varierer mellom utviklingstiltak (kompetanse- og lederutvikling), organisatoriske tiltak eller økonomiske tiltak.

Samarbeid med tillitsvalgte

Tillitsvalgte frikjøpes etter Hovedavtalen for å ivareta parts-samarbeidet. Gjennom faste møter på alle nivå sikres bred involvering av arbeidstakerorganisasjonene, og det er opprettet HMS-grupper (leder, tillitsvalgt og verneombud) på samtlige virksomheter.

Oppsummering

Gjerdrum kommune fortsetter arbeidet med heltidskultur, nærværarbeid, digitalisering og kompetanseutvikling, i tett samarbeid med ansatte og tillitsvalgte. Dette skal sikre et godt arbeidsmiljø og stabil tilgang på kvalifiserte medarbeidere, samt legge til rette for effektiv og forsvarlig drift av kommunens tjenester.

Sykefravær per tjenesteområde

Tjenesteområde	Fravær 2024			Fravær 2023		
	Korttid i %	Langtid i %	Samlet % fravær i %	Korttid %	Langtid i %	Samlet % fravær %
Organisasjon- og samfunnsutvikling	1,31 %	3,57 %	4,88 %	1,30 %	1,58 %	2,88 %
Oppvekst og psykisk helse	2,71 %	7,46 %	10,16 %	2,99 %	8,33 %	11,33 %
Helse, mestring og omsorg (HMO)	2,75 %	8,24 %	10,99 %	2,87 %	7,67 %	10,53 %
Sum tjenesteområder	2,51 %	7,12 %	9,64 %	2,74 %	7,26 %	10,00 %

Internkontroll

God internkontroll understøtter styringen og bidrar til at virksomhetenes mål og krav blir oppfylt. Internkontroll handler om å sikre kvalitet i virksomhetenes produkt- og tjenesteleveranser. En velfungerende internkontroll gir rimelig sikkerhet for at virksomhetenes drift er målrettet og effektiv, for at rapportering er pålitelig og for at virksomhetene overholder lover og regler.

Kommuneloven om internkontroll

I kommuneloven stiller disse kravene til internkontroll i kommunene:

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

I kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Kommuneloven plasserer det overordnede ansvaret for kommunens internkontroll hos kommunedirektøren. Det stilles videre krav om årlig rapportering til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn.

Kommunelovens § 25 gir kommunen plikt til å ha en internkontroll med administrativ virksomhet som **sikrer at lover og forskrifter følges**. Bestemmelsene utgjør minstekrav til kommunens internkontroll.

Kommentarer til punktene a-e for Gjerdrum kommune

1. Virksomhetenes hovedoppgaver, mål og organisering framgår av budsjett- og økonomiplan og av årsmeldingen.
2. Virksomhetene har selv ansvar for hensiktsmessig og tilstrekkelig dokumentasjon av egen virksomhet. Kommunen bruker kvalitetssystemet TQM til dokumentasjon av rutiner og prosedyrer, og virksomhetene legger inn og vedlikeholder egne dokumenter i dette verktøyet.
3. Avvik rapporteres i TQM og i de relevante fagsystemene. Overordnet formål med avviksregistrering og -håndtering er læring og kvalitetsforbedringer. I 2024 har vi fortsatt hatt oppmerksomhet på håndtering av hendelser, og virksomhetenes hms-grupper har vært aktive i dette arbeidet.
4. Elementene i kommunens overordnede internkontroll er beskrevet i nytt styrende dokument for området - "Intern kontroll i Gjerdrum kommune".
5. Virksomhetene bruker og videreutvikler egen dokumentasjon i henhold til eget behov etter vurdering av risiko, vesentlighet og egenart. Når de trenger endring/oppdatering, håndterer de dette selv i TQM, og alle brukere har til enhver tid tilgang til gjeldende prosedyre/retningslinjer/styringsdokumenter i systemet fra pc eller mobile enheter.

Overordnet om internkontroll i Gjerdrum kommune

Gjerdrum kommune legger COSO-modellen til grunn for sitt arbeid med internkontroll. COSO-modellen er et anerkjent, internasjonalt rammeverk for arbeid med internkontroll. Konseptet benevnes COSO etter organisasjonen som utviklet konseptet på 90-tallet. COSO-modellen er et rammeverk for virksomheters arbeid med utviklingen av internkontroll. Modellen fremhever at internkontroll må være

en kontinuerlig prosess i organisasjonen, og risiko- og vesentlighetsvurderinger er integrert i arbeidet er grunnleggende elementer.

En allment akseptert definisjon av internkontroll er at det er *en prosess, utført av en virksomhets styre, ledelse og øvrige ansatte, utformet for å gi rimelig sikkerhet for oppnåelse av målsettinger relatert til drift, rapportering og etterlevelse.*

COSO-rammeverket beskriver fem innbyrdes avhengige og sammenvevde komponenter:

1. Et godt kontrollmiljø.
2. Risikovurderinger, med jevnlig utførte risikoanalyser og rapportering.
3. Etablering og gjennomføring av aktuelle kontrolltiltak.
4. God kommunikasjon og informasjon.
5. Aktiv oppfølging fra ledelsens side.

Internkontroll er et lederansvar på alle nivåer. Lederne må gjennom sin ledelse bidra til at alle ansatte forstår hvor viktig internkontroll er for å sikre at vi leverer det vi skal på en smart og effektiv måte. Lederne må bidra til å tydeliggjøre de ansattes ansvar og hjelpe de ansatte til å være aktive bidragsytere i sitt daglige arbeid.

Kommunedirektørens internkontroll

Kommunedirektørens internkontroll omfatter den helhetlige interne styringen og kontrollen av virksomheten. Det operative ansvaret for internkontrollen ligger i linjen.

Kommunedirektørens internkontroll omfatter blant annet følgende elementer:

- bruk av dedikerte fagsystemer til støtte for saksbehandlingen
- tilgangsstyring og roller i fagsystemer for å sikre god intern kontroll
- bruk av automatiserte kontroller og verktøy innebygd i kommunens fagsystemer
- bruk av tekniske sikkerhetsmekanismer i kommunens nettverk for å forebygge og redusere omfang av sikkerhetshendelser
- regler for attestasjon og anvisning – ansvar og arbeidsdeling ved forvaltning av kommunens midler
- delegerte fullmakter til ledere
- roller ved inngåelse av avtaler / innkjøp
- oppfølging av avvik- og forbedringsforslag
- varslingsordninger
- introduksjonsprogram og grunnleggende opplæring om kommunen og våre systemer for nyansatte
- opplæringstiltak og bruk av kompetanseplaner for å sikre at ansatte har riktig kompetanse
- årlig gjennomgang i øverste ledelse med tema personvern og informasjonssikkerhet
- årlig overordnet risikovurdering knyttet til oppnåelse av overordnede mål

Kommunedirektøren er kommunens overordnede kriseleder og har ansvar for krisehåndtering og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Beredskapsansvarlig har på vegne av kommunedirektøren ansvar for tilsyn med tjenestene for å sikre at de har etablert et helhetlig system for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid, og å verifisere at systemet er etablert og kjent i tjenestene.

Kommunedirektørens oppfølging av internkontroll

Kommunedirektørens oppfølging av internkontrollsystemet er i hovedsak knyttet til de virksomhetsovergrepene virkemidlene. De viktigste vurderes å være:

- Innebygde kontroller i it-systemene og kontrollrutiner i manuelle prosesser.
- Deling av ansvar og myndighet slik at én ansatt ikke alene kan håndtere en virksomhetskritisk prosess.
- Varslingsordninger internt og eksternt.
- Systematisk periodisk rapportering

I tillegg er kontrollutvalgets aktiviteter viktige for kvalitetsutvikling i administrasjonen arbeid. Kontrollutvalget er politikkenes verktøy, men eksterne revisjoner og vurderinger med tilhørende anbefalinger i regi av kontrollutvalget, gir gode innspill til oss for forbedring av internkontrollen.

Dokumentet "Internkontroll i Gjerdrum kommune" kan leses på kommunens nettside og gir en samlet oversikt over den virksomhetsovergrepene internkontrollen i kommunen.

Investeringer

Oppsummering investeringer

Sum investeringsutgifter for 2024 ble på 114,9 millioner som er et 4,4 millioner mer enn revidert budsjett.

Sum investeringsinntekter er på 72,1 millioner, hvor vi har fått 10,8 millioner i moms kompensasjon, 5,0 millioner er spillemidler og resterende er relatert til bruk av ubrukte lånemidler.

Overføring av investeringsmidler til kirken var i 2024 på 4,0 millioner, som gjelder restaurering av dører og vinduer i kirkebygg.

Utgifter til aksjer og andeler var på 0,9 millioner og er kommunens egenkapitaltilskudd i KLP som finansieres via overføring fra driftsregnskapet.

Det er lånt ut 10,6 millioner i startlån fra Husbanken, en reduksjon på 7,7 millioner fra 2023. Det er mottatt 6,5 millioner i innbetalte avdrag fra låntakerne. Ved årsavslutning ble det avsatt 2,9 millioner til bundne investeringsfond da vi har mottatt høyere avdrag enn betalte avdrag.

Det er innbetalt 23,0 millioner i avdrag. Ordinære avdrag føres i driftsregnskapet, avdrag på startlån i Husbanken føres i investeringsregnskapet.

Oppsummeringen på de ulike prosjektene finnes under investeringer på sektor organisasjon- og samfunnsutvikling.

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

Årsmelding 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Investeringer i varige driftsmidler	193 405	81 517	109 962	-28 445	-34,9 %	138 792	28 830	20,8 %
Tilskudd til andres investeringer	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %	4 000	0	0,0 %
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	850	850	926	-76	-8,9 %	850	-76	-8,9 %
Utlån av egne midler	0	0	0	0		0	0	
Avdrag på lån	24 100	24 100	0	24 100	100,0 %	24 100	24 100	100,0 %
Sum investeringsutgifter	222 355	110 467	114 888	-4 421	-4,0 %	167 742	52 854	31,5 %
Kompensasjon for merverdiavgift	-42 599	-33 167	-10 814	-22 353	-67,4 %	-36 106	-25 291	-70,0 %
Tilskudd fra andre	-48 500	-48 500	-5 000	-43 500	-89,7 %	-48 500	-43 500	-89,7 %
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0		0	0	
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0		0	0	
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0		0	0	
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0		0	0	
Bruk av lån	-59 770	42 686	-56 241	98 927	231,8 %	-11 650	44 590	382,7 %
Sum investeringsinntekter	-150 869	-38 981	-72 055	33 074	84,8 %	-96 256	-24 201	-25,1 %
Videreutlån	10 000	10 000	10 575	-575	-5,8 %	10 000	-575	-5,8 %
Bruk av lån til videreutlån	-10 000	-10 000	-10 000	0	0,0 %	-10 000	0	0,0 %
Avdrag på lån til videreutlån	7 500	7 500	3 041	4 459	59,4 %	7 500	4 459	59,4 %
Mottatte avdrag på videreutlån	-7 500	-7 500	-6 494	-1 006	-13,4 %	-7 500	-1 006	-13,4 %
Netto utgifter videreutlån	0	0	-2 878	2 878		0	2 878	
Overføring fra drift	-850	-850	-2 926	2 076	244,2 %	-850	2 076	244,2 %
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	2 878	-2 878		0	-2 878	
Bruk av bundne investeringsfond	-64 236	-64 236	-17 681	-46 555	-72,5 %	-64 236	-46 555	-72,5 %
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0		0	0	
Bruk av ubundet investeringsfond	-6 400	-6 400	-6 400	0	0,0 %	-6 400	0	0,0 %
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0		0	0	
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-71 486	-71 486	-24 129	-47 357	-66,2 %	-71 486	-47 357	-66,2 %
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	15 826	-15 826		0	-15 826	

Status investeringer (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

Årsmelding 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Organisasjon- og samfunnsutvikling	0 193 405	0 81 517	-1 109 964	1 -28 447	-34,9 %	0 138 792	1 28 828	20,8 %
Investeringer i varige driftsmidler	193 405	81 517	109 962	-28 445	-34,9 %	138 792	28 830	20,8 %

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Restaurering dører og vinduer kirkebygg	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %	4 000	0	0,0 %
Tilskudd til andres investeringer	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %	4 000	0	0,0 %

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Egenskapitaltilskudd KLP	850	850	926	-76	-8,9 %	850	-76	-8,9 %
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	850	850	926	-76	-8,9 %	850	-76	-8,9 %

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Utlån av egne midler	0	0	0	0		0	0	0,0 %
Sum del 1-4	198 255	86 367	114 888	-28 521	-33,0 %	143 642	28 754	20,0 %

Status investeringsprosjekter

Organisasjon- og samfunnsutvikling

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Vedtatt ferdigår	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Asfaltering Øvre og Nedre Nærlaus, kommunal veg	600	722	2024	600	722	-122
Brannsikringstiltak, GBS	933	919	2024	175	147	28

Årsmelding 2024

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Vedtatt ferdigår	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Egenkapitaltilskudd KLP	-	-	LØPENDE	850	926	-76
Etablering av møterom-Herredshuset	3 200	3 017	2026	500	595	-95
Flerbrukshall, Oppvekstjordet	457 765	5 503	2030	-772	2 575	-3 347
Flyktningebolig/gjennomgangsbolig	72 700	54 520	2031	37 312	29 385	7 927
vanskeligstilte						
Grunnerverv	85 700	2 730	2025	1 497	508	989
Helhetlig overvannsløsning Ask og oppvekstjordet	22 000	3 680	2028	2 584	2 711	-127
Helsehuset, området rundt	0	1 572	2029	0	1 572	-1 572
KV1 - KV5	95 172	8 829	2030	5 305	2 814	2 491
KV1 - KV5 Grunnerverv	31 240	6 857	2028	1 150	214	936
KV1 - KV5 Grøntdrag 1 og 2	34 400	791	2028	1 150	756	394
Minnested	2 500	1 114	2029	2 500	1 114	1 386
Ny barneskole	295 361	361	2030	-4 278	361	-4 639
Ny Gjerdrum barnehage	64 588	1 142	2027	79	946	-867
Nye døgnbemannede boliger, avlastningerboliger og dagsenter	81 200	26 893	2029	5 635	7 845	-2 210
Nærvarmeanlegg flerbrukshall og ungdomskole	31 000	986	2027	50	37	13
Oppgradering Gjerdrum barneskole	15 950	788	2030	580	519	61
Oppgradering Gjerdrum ungdomskole	450	587	2024	350	486	-136
Oppgradering Grønland barnehage	1 700	532	2029	250	260	-10
Oppgradering kommunale bygg	-	-	LØPENDE	3 100	1 890	1 210
Oppgradering kulturhus/kulturpark	3 000	1 815	2024	3 000	1 815	1 185
Oppgradering Veståsen skole	20 850	1 118	2030	2 200	778	1 422
Opprydding av spredt avløp	17 500	9 643	2030	2 305	1 639	666
Oppvekstjordet - Felles	9 091	8 430	2025	9 091	8 430	661
Overtagelse og sikring av grunn i Nystulia 1	8 750	9 519	2024	4 402	5 170	-768
Reetablering av skredgropa	62 600	39 823	2025	43 932	21 184	22 748
Restaurering dører og vinduer kirkebygg	4 000	4 000	2024	4 000	4 000	0
Sanering av avløp på Rognvegen	1 060	875	2024	571	445	126
Sanering av ledningsnett og kummer	25 576	10 524	2031	4 070	4 017	53
Sikre flersidig vannforsyning	500	426	2025	500	426	74
Solcelleenergi kommunale bygg	-	-	LØPENDE	4 267	2 557	1 710
Tiltak ved avløpspumpestasjoner	3 197	197	2031	197	197	0
Traktor til teknisk drift	1 000	1 246	2028	1 000	1 246	-246
Universell utforming av kommunale bygg	810	362	2023	410	318	92
Utbygging av brannventiler	500	57	2024	280	0	280
Utskifting av vannmålere	12 100	4 409	2026	2 000	1 822	178
VA utbygging Klampenborg-Leikvoll	18 400	4 702	2025	2 500	4 174	-1 674
Sum	1 485 392	218 685		143 342	114 601	28 741

Sum øvrige prosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Vedtatt ferdigår	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Sum øvrige prosjekter	246 700	1 295		300	288	12
Sum	246 700	1 295		300	288	12

Finansforvaltning

Administrasjonen skal i henhold til finansreglementet legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for kommunens finans- og gjeldsforvaltning i forbindelse med tertialrapporteringer per 30. april og per 31. august, samt i forbindelse med rapportering av årsregnskapet. Forvaltningen av gjelds- og investeringsporteføljen håndteres av Pareto Asset Management.

For full oversikt over lån og plasseringer av overskuddslikviditet gå til: Vedlegg: Finansrapport Gjerdrum kommune 2024

Forvaltning av overskuddslikviditet

I henhold til finansreglementet kan Gjerdrum kommune plassere overskuddslikviditet enten i bankinnskudd eller i rentefond.

Kortsiktig kapital:

Porteføljens markedsverdi per 31.12.2024 er 169,5 millioner som er en økning på 10,3 millioner fra 2023, som er en avkastning på 6,5%.

Langsiktig kapital:

Porteføljens markedsverdi per 31.12.2024 er 182,8 millioner som er en økning på 20,5 millioner fra 2023, som er en avkastning på 12,6% og som er foran referanseindeksen med 3,1%.

Gjerdrum kommune har hovedbankavtale med Danske Bank og som gjelder frem til august 2025. Det blir iverksatt en anbudsrunde på ny bankavtale i løpet av 1. halvår 2025.

Gjeldsporteføljen

Gjerdrum kommunes samlede gjeld består av pensjonsforpliktelser, lånegjeld knyttet til investeringer og innlånte midler fra Husbanken til videre utlån. Kommunen hadde en samlet langsiktig gjeld på 1.082,1 millioner pr. 31.12.24. Av dette utgjør:

- Pensjonsforpliktelsene 547,7 millioner
- Obligasjonslån 421,3 millioner
- Husbanken (Startlån) 113,1 millioner

Kommunen hadde budsjettvedtak på låneopptak for 2024 på 56,2 millioner. Det ble tatt opp et lån på 30 millioner for kjøp av flyktningeboliger/gjennomgangsboliger vanskeligstilte. Kommunen har ingen finansielle leasingavtaler.

Refinansieringen i 2024 var på totalt 102 millioner og det ble innbetalte avdrag på 23 millioner. Grunnen til refinansieringen er at kommunen hele tiden skal ha det beste tilbudet i markedet. Hele gjeldsporteføljen er basert på at kommunen gjennomfører konkurranser for å oppnå det beste tilbudet. Tabellen under viser når neste refinansiering vil skje (forfallsdato).

Årsmelding 2024

Gjeldsporteføljen til Gjerdrum kommune består av noen få underliggende lån - noe som fører til en meget kompakt og oversiktlig portefølje. Alle lånene har samme struktur og markedstilknytning. Kommunen har valgt å ha alle underliggende lån med flytende rente for å ha fleksibilitet til å endre andelen på rentesikring. Ved å ha samme struktur på de underliggende lånene reduseres kostnadene ved rentesikring.

Alle innlånene har blitt foretatt til meget gunstige markedsvilkår. Kommunen har også ønsket å benytte det lave nominelle rentenivået til å sikre sine rentekostnader i fremtiden. Ønsket om å få en mer forutsigbar rentekostnad gjenspeiles i porteføljens rentebinding (durasjon) på 1,94 år.

Gjeldsporteføljen er i henhold til finansreglementet.

Tabellen under viser alle våre obligasjonslån pr. 31.12.24.

Gjerdrum kommune

31.12.2024

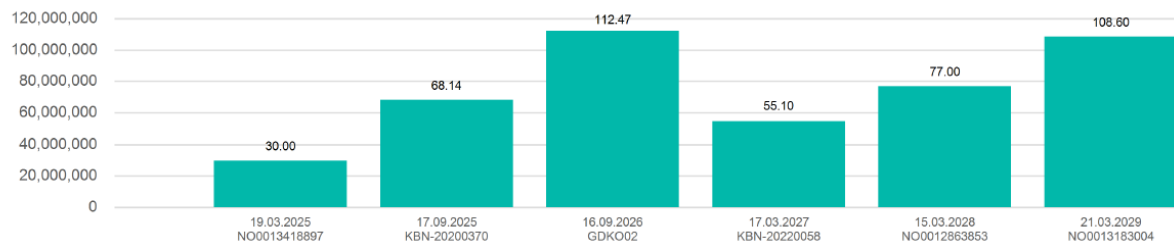
Gjeldsportefølje

Verdipapir	Ticker/ låne nummer	Utsteder	Låne type	Rente binding dato	Rente binding (år)	Forfalls dato	Kapital binding (år)	Gjeldende rente	Terminer per år	Påløpte renter NOK	Restgjeld NOK	Vekt
Gjerdrum komm 23/28 4.047% NO0012863853	NO0012863853	Gjerdrum kommune	bullet	15.03.2028	3.20	15.03.2028	3.20	4.047 %	1	2,475,640	77,000,000	17.06 %
Total FAST*					3.20		3.20	4.047 %		2,475,640	77,000,000	17.06 %
Gjerdrum komm 21/26 FRN NO0011096497	GDKO02	Gjerdrum kommune	bullet	19.03.2025	0.21	16.09.2026	1.71	4.940 %	4	200,634	112,470,000	24.92 %
Gjerdrum komm 24/29 FRN NO0013183004	NO0013183004	Gjerdrum kommune	bullet	19.03.2025	0.21	21.03.2029	4.22	5.325 %	4	208,829	108,600,000	24.06 %
KBN 22/27 FRN (+58bp) Gjerdrum	KBN-20220058	Kommunalbanken	bullet	19.03.2025	0.21	17.03.2027	2.21	5.260 %	4	104,659	55,100,000	12.21 %
KBN 20/25 FRN (+37.5bp) Gjerdrum	KBN-20200370	Kommunalbanken	bullet	19.03.2025	0.21	17.09.2025	0.71	5.055 %	4	124,384	68,140,000	15.10 %
Gjerdrum komm 5.05% CERT 106 190325 NO0013418897	NO0013418897	Gjerdrum kommune	bullet	18.03.2025	0.21	19.03.2025	0.21	5.050 %	0	116,219	30,000,000	6.65 %
Total FRN					0.21		2.21	5.129 %		754,725	374,310,000	82.94 %
Renteswap Danske Bank 24/29 (Gjerdrum)	75837797FO	Danske Bank A/S	bullet	15.03.2029	4.20	15.03.2029	4.20	3.340 %	4	60,306	50,000,000	11.08 %
Renteswap Spb 1 SMN 20/30 (Gjerdrum)	37335	SpareBank 1 SMN	bullet	18.09.2030	5.71	18.09.2030	5.71	0.914 %	4	16,503	50,000,000	11.08 %
Renteswap Spb 1 SMN 16/26 (Gjerdrum)	35151	SpareBank 1 SMN	bullet	16.09.2026	1.71	16.09.2026	1.71	1.660 %	2	239,778	50,000,000	11.08 %
Total swap FAST					3.87		3.87	1.971 %		316,586	150,000,000	33.24 %
Renteswap Spb 1 SMN 20/30 (Gjerdrum)	373350	SpareBank 1 SMN	bullet	19.03.2025	0.21	18.09.2030	5.71	4.680 %	4	-84,500	-50,000,000	-11.08 %
Renteswap Danske Bank 24/29 (Gjerdrum)	75837797FO0	Danske Bank A/S	bullet	15.03.2025	0.20	15.03.2029	4.20	4.680 %	4	-84,500	-50,000,000	-11.08 %
Renteswap SpareBank 1 Markets 16/26 (Gjerdrum)	351510	SpareBank 1 SMN	bullet	19.03.2025	0.21	16.09.2026	1.71	4.700 %	2	-678,889	-50,000,000	-11.08 %
Total swap FRN					0.21		3.87	4.687 %		-847,889	-150,000,000	-33.24 %
Total portefølje					1.94		2.38	4.042 %		2,699,062	451,310,000	100 %

Tabellen under viser oversikt over forfall på de ulike lånene i kommunen.

Fremtidig tilbakebetaling

(Lånebeløp i mil MOK)

Fondsporteføljen

Gjerdrum kommune vedtok et nytt Finansreglement i januar 2023 med økt aksjeandel.

Plassering i markedet skal fordeles på hovedgrupper av finansielle eiendeler (aktiva klasser) i henhold til følgende valgte strategi:

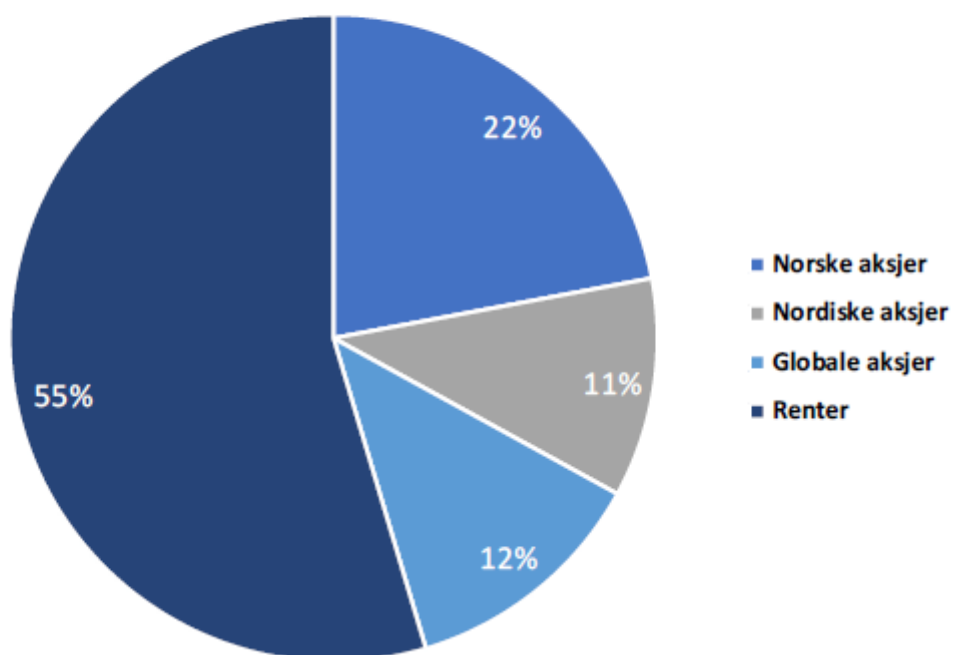
Risikoklasse	Aktivaklasse	Minimum	Nøytral	Maksimum
2, 3 og 4	Likviditets- og obligasjonsfond	50 %	55 %	60 %
5	Aksjefond og enkeltaksjer i portefølje mv.	40 %	45 %	50 %

Plasseringene innenfor disse aktiva klassene kan betegnes som konservative.

Kontroll av aktiva fordelingen pr 31.12.24.

Test Aktivafordeling pkt 8.6	Minimum	Normal	Maks	I NOK	I %	Kontroll
Renter (klasse 2,3 og 4)	50 %	55 %	60 %	99 802 045	54,6 %	OK
Aksjer	40 %	45 %	50 %	82 975 464	45,4 %	OK
SUM				182 777 509	100 %	

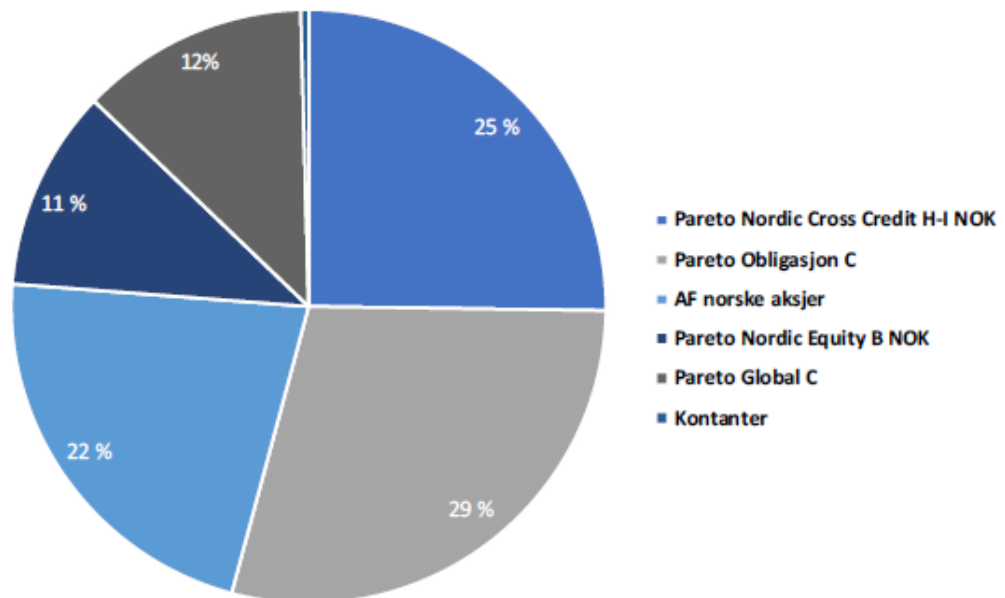
Aktivafordeling

Totale verdien på porteføljen pr 31.12.24 var 182,8 mill og fordelte på de ulike plasseringene:

Fordeling per fond er som følger:

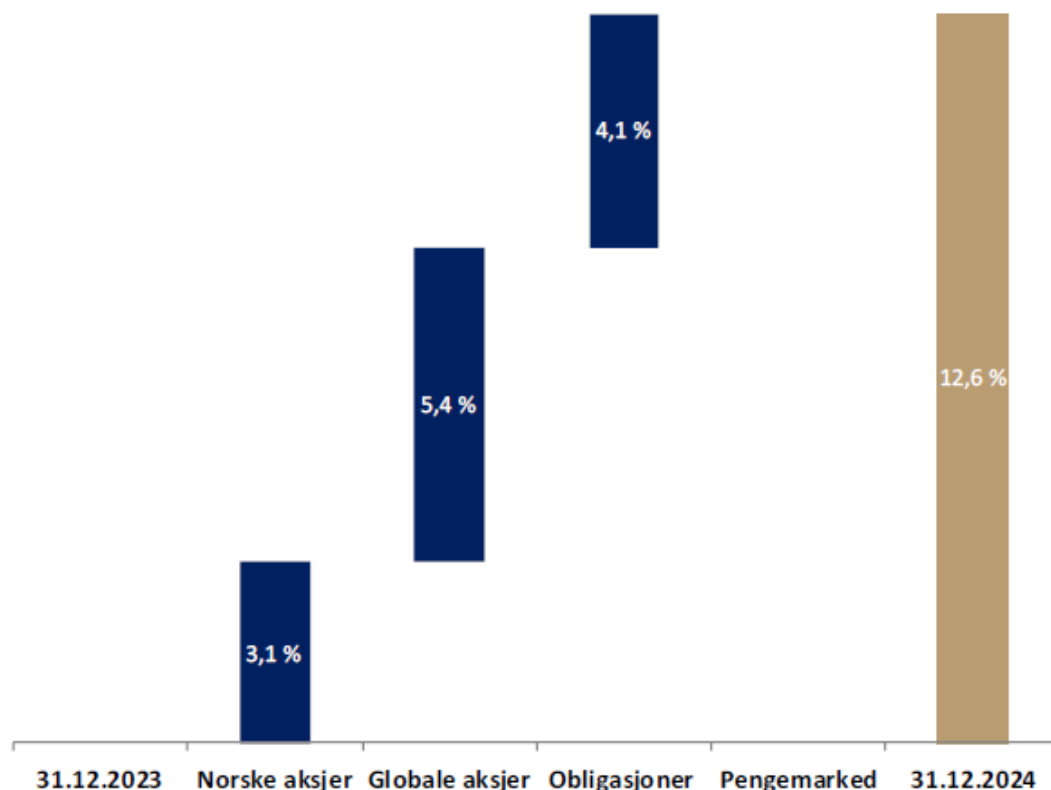
Fordeling fond

Avkastning i 2024 ble 20,5 millioner som er 12,6%, og som er foran referanseindeksen med 3,1%

Nedenfor vises fordelingen av avkastningen på de ulike plasseringene:

Kontribusjon
Vektet avkastningsbidrag pr. aktivaklasse

Ser man på kommunens langsiktige plasseringsportefølje fra oppstart 31.01.2001 og frem til og med 31.12.24, er gjennomsnittlig årlig avkastning på 6,1%, mens gjennomsnittlig avkastning på Nibor 3 mnd. renter 2,5%. Total avkastning i perioden siden oppstart har vært 132,2 millioner (+311,7%).

I Gjerdrum ble det vedtatt nytt Finansreglement for den langsiktige finansporteføljen hvor det var ønskelig å øke aksjeandelen over to perioder. Første innfasing er utført i 1. tertial 2022 og med denne ble porteføljen også mer diversifisert mot flere markeder enn bare Norge. Norden og det globale aksjemarkedet er nå mer i likevekt. Dette har bidratt til en demping av utfallsrommet, selv om det er den norske porteføljen som har stått seg best takket være våre gode inntekter fra olje og gass. Men også økte inntekter fra kraftprodusenter eller selskaper med gode langsiktige kraftkontrakter.

- Pareto Asset Management ser på dagens marked som en god mulighet for å øke aksjeandelen og eksponere seg enda mer mot vår verdiorienterte forvaltningsfilosofi.
- Selskapene rapporterer gode tall jevnt over, og beskytter driftsmarginene godt til tross for økende kostnader på grunn av stigende inflasjon. De driver selskapene godt med svært liten gjeldsgrad, slik at renteøkninger er av mindre betydning.
- Gjerdrums strategiplan gir parallell til Statens pensjonsfond utland, som midt i finanskrisen (2008) fikk endret mandatet til å øke aksjeandelen fra 40 % til 60 % i et fallende og høyst usikkert marked. Dette har vi alle tjent godt på i det lengre bildet.
- Å spå aksjeutviklingen måned for måned eller for hvert enkelt år har vi ingen tro på. Derfor ligger heller våre forventninger til avkastning i Gjerdrums kommune over 20 år lange historikk. I snitt har den ligget på ca. 5-6 % årlig avkastning.

- Dette tror vi er et bedre måltall enn å gjette på neste års avkastning.
- Det å kjøpe aksjer i et fallende marked er en svært tøff avgjørelse. Det krever tålmodighet, slik som den langsiktige planen har vært og er i Gjerdrum kommunes finansreglement. Historisk har fall i aksjemarkeder på 10-20 % vært gode kjøpsmuligheter.
- Selv om det er umulig å time markedet og være sikker på at vi treffer en bunn, så kan vi jo konstatere at dagens kurser representerer et betydelig gunstigere inngangsnivå enn kursene før invasjonen.
- Det ble vedtatt i kommunestyremøtet i februar 2023 at Gjerdrum blir å ta neste steg i tilpasningen mot en større aksjeandel i første halvår 2023, som er gjennomført.

Innkjøp

Øvre Romerike Innkjøpssamarbeid (ØRIK) omfatter i 2024 kommunene Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker. Samarbeidet bidrar til profesjonelle og effektive anskaffelser gjennom felles rammeavtaler, rutiner og standarder. Kommunene oppnår bedre priser, kvalitet og kompetanse gjennom koordinert planlegging og felles konkurranser, samtidig som etikk, miljø og samfunnsansvar er ivarettatt.

I Gjerdrum kommune har virksomhetsledere og avdelingsledere ansvar for anskaffelser under terskelverdi. I løpet av året ble det gjennomført opplæring i offentlige anskaffelser for alle ledere. Det ble lagt vekt på etterlevelse av regelverk, dokumentasjon, og bruk av eksisterende avtaler. ØRIK bisto ved behov, blant annet med rådgivning, utforming av konkurransegrunnlag og kvalitetssikring. For anskaffelser over terskelverdi ledet ØRIK gjennomføringen av konkurranser i tett samarbeid med kommunens fagpersoner, som bidro med kravspesifikasjoner og evaluering.

Kommunens tjenesteområder

Sentrale inntekter og kostnader

Kommentar til status økonomi

Sentrale inntekter og kostnader har en resultat på +7,1 millioner, som er 0,6 millioner dårligere enn revidert budsjett.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Lønn	-11 048	-933	-2 091	-7 705	5 614
Sum Lønn	-11 048	-933	-2 091	-7 705	5 614
Drift	177	-5 563	-5 563	317	-5 880
Overføringer	17	8	8	333	-325
Sum Utgifter	194	-5 555	-5 555	650	-6 205
Refusjoner	-407	-8	-8	-27	19
Sum Inntekter	-407	-8	-8	-27	19
Netto resultat	-11 261	-6 496	-7 654	-7 083	-572

Organisasjon- og samfunnsutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Området for organisasjons- og samfunnsutvikling omfatter en rekke tjenester som til sammen bidrar til en helhetlig, effektiv og fremtidsrettet utvikling av kommunen.

Eiendomsdrift har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens bygninger, mens kommunalteknikk tar hånd om veier, gang- og sykkelveier og brannberedskap. Plan, oppmåling og byggesak utvikler kommuneplaner og reguleringer, og sørger for effektiv behandling av byggesøknader. Samfunnsmedisin og legesenter inkluderer kommuneoverlegen og fastlegeordningen. Personal og organisasjon jobber med HR og arkiv, mens digitalisering og innovasjon driver utviklingsprosjekter innen IT og teknologi. VAR-tjenestene (vann, avløp og renovasjon) er selvkostfinansierte. Økonomi har ansvar for budsjett og god økonomistyring. Prosjektavdelingen har ansvar for større bygg- og anleggsprosjekter. Kulturområdet omfatter kulturhus, bibliotek, kulturskole, fritidstjeneste og frivilligsentral, og legger til rette for et aktivt og inkluderende lokalsamfunn. Nav Gjerdrum er del av et vertskommunesamarbeid med Nannestad og tilbyr tjenester som sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og arbeidsrettede tiltak.

Utvikling og utfordringer

Det har vært en generell økning i driftskostnader på flere områder, blant annet som følge av flere flyktninger, vedlikeholdsbehov på eldre bygningsmasse og økt behov for eksterne konsulenter i planarbeid. Reduksjon i tilknytningsavgifter innen vann og avløp har skapt underskudd i selvkostregnskapet, mens eiendomsdrift opplever utfordringer knyttet til reparasjoner, heisutbedringer og høye kommunale avgifter for et økende antall boliger. Digitalisering har vært krevende på grunn av

ressursmangel og større kostnader gjennom DGI-samarbeidet. Kulturhuset har svært høy aktivitet og etterspørsel, men mangler ressurser til å håndtere merkantile oppgaver og idretts- og kulturminnefeltet.

Viktige begivenheter

I 2024 startet planleggingsfasen for Oppvekstjordet i tråd med kommunestyrets vedtak, etter at konseptfasen ble avsluttet. Planprogrammet for detaljregulering ble sendt på høring, og relevante innspill ble innarbeidet. Arbeidet la grunnlaget for videre regulering og utvikling av Gjerdrums største investeringsprosjekt

Arbeidet med innføringen av nytt ERP-system har pågått hele året. I tillegg er det gjennomført prosjektarbeid knyttet til vertskommunesamarbeid på regnskap, lønn og arkiv sammen med Nannestad og Hurdal.

En viktig begivenhet på IKT-området i Gjerdrum kommune i 2024 var innføringen av kunstig intelligens (KI) i kommunens postmottak. Dette ble gjennomført som et pilotprosjekt i samarbeid med Sopra Steria og ble satt i drift i juni 2024. Løsningen automatiserer sortering og håndtering av innkommende e-post, og markerer et viktig steg i kommunens arbeid med digitalisering og effektivisering, og viser hvordan ny teknologi kan brukes konkret for å frigjøre tid og forbedre tjenestene. I 2024 utarbeidet Gjerdrum kommune en ny kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv for å sikre grunnlag for spillemiddelsøknader og framtidige investeringer. Planen la vekt på medvirkning, bærekraft og sambruk, og ble sendt til politisk behandling mot slutten av året.

I 2024 utarbeidet Gjerdrum kommune en overordnet eiendomsstrategi som skal bidra til bærekraftig og fleksibel bruk av ny og eksisterende eiendomsmasse i møte med endrede behov, demografi og store investeringer.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev.bud. 2024	Avvik i kr.	Avvik i %
1-Kommunedirektørens ledergruppe	3 257	4 325	4 868	543	11,2 %
10-Eiendomsdrift	45 595	40 268	37 294	-2 974	-8,0 %
11-Kommunalteknikk	11 275	12 562	12 379	-183	-1,5 %
12-Plan, oppmåling og byggesak	7 531	5 088	5 233	145	2,8 %
16-Nav	15 441	20 240	13 790	-6 450	-46,8 %
19-Samfunnsmedisin og legesenter	17 824	17 686	17 715	29	0,2 %
2-Personal og organisasjon	13 838	12 916	12 636	-280	-2,2 %
20-Digitalisering og innovasjon	17 818	20 806	19 423	-1 383	-7,1 %
21-VAR Selvkosttjenester	4 345	7 025	-4 718	-11 743	248,9 %
22-POB Selvkosttjenester	1 048	442	-636	-1 078	169,5 %
3-Økonomi	8 541	8 852	10 110	1 258	12,4 %
40-Prosjekt	189	1 294	121	-1 173	-969,4 %
41-Organisasjon- og samfunnsutvikling	0	2 767	50	-2 717	-5434,0 %
9-Kultur	19 254	19 619	19 872	253	1,3 %
Sum	165 956	173 890	148 137	-25 753	-17,4 %

Kommentar til status økonomi

Organisasjon og samfunnsutvikling ender samlet med et overforbruk på 25,8 millioner. Størst negativt avvik finner vi hos VAR selvkost, som står for 11,7 millioner av underskuddet. Hovedårsaken til det store avviket skyldes lavere aktiviteten enn normalt i byggebransjen, noe som har ført til reduserte inntekter fra tilknytninggebyrer.

Nav har et overforbruk på 6,5 millioner. Dette skyldes i hovedsak økte utbetalinger til økonomisk sosialhjelp, som følge av den økonomiske situasjonen med økte levekostnader. Nav har også hatt høye kostnader til etablering og livsopphold til flyktninger. For å kunne bruke IMDI-midler til å dekke deler eller hele underskuddet, må det fattes et politisk vedtak.

Eiendomsdrift ender på minus 3,0 millioner. Dette skyldes høyere driftsutgifter enn budsjettet, med mange reparasjoner og vedlikeholdsoppgaver, samt en økning i antall kommunale boliger. Digitalisering og innovasjon fikk et overforbruk på 1,4 millioner, særlig fordi lønnsmidler etter omorganisering ikke ble innarbeidet i revidert budsjett. I tillegg økte kostnadene i samarbeidet med DGI mer enn forventet.

Plan, oppmåling og bygg (selvkost) viser et underskudd på 1,1 millioner. Også her er lav aktivitet i byggebransjen en viktig faktor, da det har ført til lavere gebyrinntekter enn forutsatt. Samtidig har det vært behov for mye ekstern konsulentbistand. Plan, oppmåling og byggesak (ikke selvkost) har et lite mindreforbruk.

Kommunalteknikk har beskjedent negativt avvik, mens samfunnsmedisin og legesenter havner i balanse: Overforbruket på 1,0 millioner, hovedsakelig relatert til legevakt/KAD og basistilskudd, utlignes av økte egenandels inntekter. Personal og organisasjon ender med et lite overforbruk på 0,3 millioner.

Kultur endte med et mindreforbruk på 0,3 millioner. Dette skyldes ekstra prosjektmidler og tilskudd, som veide opp for et merforbruk lønn på 0,6 millioner og en økning i grunnstøtte til lag og foreninger på 1,4 millioner.

Lønn

Det kommenteres kun på lønn der det er et vesentlig avvik. Kommunedirektørens ledergruppe har et mindreforbruk på pluss 1,4 millioner, digitalisering og innovasjon et merforbruk på minus 0,8 millioner, VAR selvkost et merforbruk på minus 0,6 millioner, POB selvkost et mindreforbruk på pluss 0,6 millioner, økonomi et mindreforbruk på pluss 0,9 millioner, kultur et merforbruk på minus 0,6 millioner og organisasjon og samfunnsutvikling et merforbruk på minus 2,6 millioner.

Utgifter

Det kommenteres kun på de områdene hvor merforbruket er betydelig. Kommunedirektørens ledergruppe har et merforbruk på 0,6, eiendomsdrift 7,4 millioner, plan, oppmåling og bygg 2,3 millioner, NAV 8,1 millioner, samfunnsmedisin og legesenter 1,0 millioner, digitalisering 0,9 millioner og kultur 1,0 million.

Inntekter

Kun enheter med vesentlige avvik omtales. Eiendomsdrift har merinntekter på 4,2 millioner, plan, oppmåling og bygg 2,2 millioner, NAV 1,7 millioner, samfunnsmedisin og legesenter 1,0 million og kultur 2,3 millioner. VAR selvkost skiller seg ut med mindreinntekter på 4,5 millioner.

KOSTRA Nøkkeltall

	Gjerdrum 2023	Gjerdrum 2024	Nannestad	Rælingen	Enebakk	Kostragruppe 01	Akershus	Landet
Økonomi								
Korrigerte brutto driftsutgifter (100) politisk styring	3 996	3 477	8 382	6 561	4 954	164 325	224 440	2 192 204
Korrigerte brutto driftsutgifter (110) kontroll og revisjon	699	738	1 770	1 970	1 648	35 133	56 945	591 000
Korrigerte brutto driftsutgifter (120) administrasjon	41 846	50 566	67 914	100 679	54 656	1 405 035	2 956 151	25 559 325
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger, Adm, styring og fellesutgifter	7 600	8 305	6 532	7 054	6 637	8 255	6 097	7 335

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett			Årets budsjett		
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Vedtatt ferdigår	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Asfaltering Øvre og Nedre Nærlaus, kommunal veg	600	722	2024	600	722	-122
Brannsikringstiltak, GBS	933	919	2024	175	147	28
Egenkapitaltilskudd KLP	-	-	LØPENDE	850	926	-76
Etablering av møterom-Herredshuset	3 200	3 017	2026	500	595	-95
Flerbrukshall, Oppvekstjordet	457 765	5 503	2030	-772	2 575	-3 347
Flyktningebolig/gjennomgangsbolig vanskeligstilte	72 700	54 520	2031	37 312	29 385	7 927
Grunnerverv	85 700	2 730	2025	1 497	508	989
Helhetlig overvannsløsning Ask og oppvekstjordet	22 000	3 680	2028	2 584	2 711	-127
Helsehuset, området rundt	0	1 572	2029	0	1 572	-1 572
KV1 - KV5	95 172	8 829	2030	5 305	2 814	2 491
KV1 - KV5 Grunnerverv	31 240	6 857	2028	1 150	214	936
KV1 - KV5 Grøntdrag 1 og 2	34 400	791	2028	1 150	756	394
Minnested	2 500	1 114	2029	2 500	1 114	1 386
Ny barneskole	295 361	361	2030	-4 278	361	-4 639
Ny Gjerdrum barnehage	64 588	1 142	2027	79	946	-867
Nye døgnbemannede boliger, avlastningerboliger og dagsenter	81 200	26 893	2029	5 635	7 845	-2 210
Nærvarmeanlegg flerbrukshall og ungdomskole	31 000	986	2027	50	37	13
Oppgradering Gjerdrum barneskole	15 950	788	2030	580	519	61
Oppgradering Gjerdrum ungdomskole	450	587	2024	350	486	-136
Oppgradering Grønlund barnehage	1 700	532	2029	250	260	-10
Oppgradering kommunale bygg	-	-	LØPENDE	3 100	1 890	1 210
Oppgradering kulturhus/kulturpark	3 000	1 815	2024	3 000	1 815	1 185
Oppgradering Veståsen skole	20 850	1 118	2030	2 200	778	1 422
Opprydding av spredt avløp	17 500	9 643	2030	2 305	1 639	666
Oppvekstjordet - Felles	9 091	8 430	2025	9 091	8 430	661
Overtagelse og sikring av grunn i Nystulia 1	8 750	9 519	2024	4 402	5 170	-768
Reetablering av skredgropa	62 600	39 823	2025	43 932	21 184	22 748
Restaurering dører og vinduer kirkebygg	4 000	4 000	2024	4 000	4 000	0
Sanering av avløp på Rognvegen	1 060	875	2024	571	445	126

Årsmelding 2024

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett			
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Vedtatt ferdigår	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Sanering av ledningsnett og kummer	25 576	10 524	2031	4 070	4 017	53
Sikre flersidig vannforsyning	500	426	2025	500	426	74
Solcelleenergi kommunale bygg	-	-	LØPENDE	4 267	2 557	1 710
Tiltak ved avløpspumpestasjoner	3 197	197	2031	197	197	0
Traktor til teknisk drift	1 000	1 246	2028	1 000	1 246	-246
Universell utforming av kommunale bygg	810	362	2023	410	318	92
Utbygging av brannventiler	500	57	2024	280	0	280
Utskifting av vannmålere	12 100	4 409	2026	2 000	1 822	178
VA utbygging Klampenborg-Leikvoll	18 400	4 702	2025	2 500	4 174	-1 674
Sum øvrige prosjekter	0	1 295		300	288	12
Sum	1 485 392	219 980		143 642	114 888	28 754

Statustekst investeringer

Brannsikring offentlige bygg

Prosjektet hadde ikke midler i 2024.

Brannsikringstiltak, GBS

Prosjektet har finansiert lukking av avvik i brannkonsept for Gjerdrum barneskole, avvikene er nå lukket og prosjektet kan avsluttes.

Gjenstående budsjett på kr 27 964,- kan tilbakeføres.

Etablere og installere vannmålesoner og sonemålere

Prosjektet er skjøvet ut i tid da vi ønsker å se det i sammenheng med installasjon av smarte vannmålere. Prosjektet vil bli gjenopptatt når vi er tryggere på hvordan disse sensorene virker i kombinasjon med de smarte vannmålerne.

Etablering av møterom-Herredshuset

Prosjektet omhandler bruksendring av to tidligere lagerrom til møterom på Herredshuset. Byggesaken er nå behandlet og lokalene er godkjent av arbeidstilsynet som brukt til møterom. Det ble et mindre overforbruk på i underkant av kr. 95 206 på prosjektet.

Flerbrukshall, Oppvekstjordet

Prosjektet ble benyttet frem til beslutningspunkt B1 i april 2024, deretter ble midler flyttet til prosjekt 5866 "Oppvekstjordet Felles".

Flyktningebolig/gjennomgangsbolig vanskeligstilte

Det ble den 17/4 vedtatt å øke budsjettet på dette prosjektet med kr 30 millioner for å skaffe boliger til de 60 flyktningene man forventer skal komme til kommunen i løpet av 2024.

Etter dette er det kjøpt fem leiligheter, tre 3-roms og to 2-roms leiligheter.

Resterende midler på 7,9 mill. kan overføres til 2025.

Grunnerverv

Prosjektet har jobbet med minnelige forhandlinger, og vedtok i november 2024 ekspropriasjon av eiendommene. Forbruket i perioden har gått til juridisk bistand for både kommunen og grunneiere, samt en takst som har blitt utarbeidet på vegne av grunneierne. Budsjettet var utarbeidet med

bakgrunn i et potensielt grunnerverv i løpet av året, men kommer først til utbetaling på et senere tidspunkt.

Helhetlig overvannsløsning Ask og oppvekstjordet

Var opprinnelig planlagt for oppstart av gjennomføringsfasen i 2024, men dette kommer først til utførelse i 2025. Vi har arbeidet med detaljprosjektering, og har koordinert inn mot FIAS-prosjekter som KV1 (rundkjøringen) og turdrag 1.

Helsehuset-etterisolering og ny fasade

Prosjektet blir gjennomført i 2025, anbudskonkurransen ble utført i 2024.

Midlene på 6 mill overføres til 2025.

Helsehuset, området rundt

Prosjektet finansieres av skredmidler, da dette omfatter reetablering av området rundt helsehuset. I 2024 har det blitt utbedret parkeringsanlegg, etablert carport og prosjektert løsning for renovasjon.

Kulturhuset-oppgradering amfi

Prosjektet hadde ikke midler i 2024 og er dekket av et annet likelydende prosjekt, dette kan avsluttes.

Minnested

Prosjektet har arbeidet frem et forprosjekt som ble vedtatt av kommunestyret. I etterkant av beslutningen har prosjekt arbeidet frem dispensasjonssøknad for plassering av minnegulvet, og videre prosjektering av det tredelte konseptet. Prosjektet skal iht plan stå ferdig til markering 30.12.2025.

Ny barneskole

Prosjektet ble benyttet frem til beslutningspunkt B1 i april 2024, deretter ble midler flyttet til prosjekt 5866 "Oppvekstjordet Felles".

Ny Gjerdrum barnehage

Prosjektet ble benyttet frem til beslutningspunkt B1 i april 2024, deretter ble midler flyttet til prosjekt 5866 "Oppvekstjordet Felles".

Nye døgnbemannede boliger, avlastningsboliger og dagsenter

Prosjektet har jobbet med planleggingsfasen, og har utviklet et planforslag for detaljregulerings av tomten. Midlene har gått til rådgivere, arkitekter og prosjektadministrasjon i 2024. Prosjektet rapporterer et overforbruk i 2024 som overføres til 2025. Februar 2025 ble det vedtatt ekstra midler til planleggingsfasen.

Nærvarmeanlegg flerbrukshall og ungdomskole

Prosjektet ble benyttet frem til beslutningspunkt B1 i april 2024, deretter ble midler flyttet til prosjekt 5866 "Oppvekstjordet Felles".

Oppgradering Gjerdrum barneskole

Prosjektet har finansiert oppgradering av branndører (fra tre til stål, som tåler tøff bruk) og utbedring av innvendig hjørne på fasade (panel med brannimpregnering og brannvinduer)

Prosjektet er ferdig og resterende midler på ca 61 000,- tilbakeføres.

Oppgradering Gjerdrum ungdomskole

Prosjektet finansierer oppgradering av båsene i toalettene til elevene. Det skal være hele vegger og dører som hindrer innsyn. Dette for å imøtekomme ønske om bedre læringsmiljø som fremkommer i årsrapport (2023) for oppvekstområdet.

Det ble et overforbruk på kr 136 325,-

Oppgradering Grønlund barnehage

Prosjektet har finansiert nytt skur for barnevogner.

Det ble et mindre overforbruk på kr 10 044,-

Oppgradering kommunale bygg

Prosjektmidlene har i hovedsak blitt brukt på følgende områder

- Fullført ombygging av kontorene til psykisk helse i 1 etg. på Herredshuset, med vekt på lydisolering for å ivareta personvern.
- Fullført etterisolering og ny kledning på Hjelpemiddelsentralen, et isolert murbygg som har fått betydelig bedret isolasjonsevne.
- Pågående utvidelse av Gjerdrum legesenter, oppussing i forbindelse med utvidet leieavtale.
- Fullført universell utforming av adkomsten til Hungerholt gruppebolig
- Pågående bruksendring av vaktmesterboligen i Herredshuset, fra bolig til kontor

Det gjenstår kr 1 210 263,- på budsjettet, midlene ønskes overført til 2025.

Oppgradering kulturhus/kulturpark

Prosjektet omhandler anskaffelse av nytt amfi, lagerrom under amfi og restaurering av gulv. Arbeidene fortsetter i 2025 og resterende midler på ca kr 1,2 millioner overføres.

Oppgradering uteområder Veståsen skole

Prosjektet hadde ikke midler i 2024.

Oppgradering Veståsen skole

Midlene var opprinnelig tiltenkt utvidelse av seksjoneringsvegg med brannskille over tak, dette viste seg å ikke være gjennomførbart uten å bygge om taket på to byggetrinn av skolen. Det har blitt innhentet et notat til brannkonseptet som anbefaler andre kompenserende tiltak som, branntetting i seksjonerings skillet, loftsluke med brannmotstand og deteksjon av loft, slik at kravet om brannsikkerhet opprettholdes.

Det har i tillegg blitt skiftet ut ytterdører med bedre isolasjonsevne, det har blitt oppgradert 6 toaletter og alle sørvendte vinduer har fått montert speilfilm for solavskjerming.

Resterende midler på ca 1.4 mill. overføres til 2025.

Opprydding av spredt avløp

Det er tilrettelagt for tilkoblinger eller koblet til offentlig rensing for 10 eiendommer i løpet av 2024.

Overskytende midler på 665 995,- inndras.

Oppvekstjordet - Felles

April 2024 samlet kommunestyret prosjektene på Oppvekstjordet under en felles paraply, for å gjennomføre en samlet planleggingsfase av prosjektene. Vi har gjennomført brukervedvirkning og utarbeidet et godt konkurransegrunnlag, i tillegg har det blitt innhentet flere ulike fag rapporter for å belyse valgene som skal tas. Som rapportert til kommunestyret så pågår det en konkurransepreget dialog for totalentreprisen til en påfølgende gjennomføring. Selve utviklingen i denne er underlagt strenge taushetskrav, og vinneren forventes kåret sommeren 2025.

Sanering av avløp på Rognvegen

Arbeidene er ferdige.

Sanering av ledningsnett og kummer

Primært er det gjort store utbedringer med utgangspunkt området rundt krysset FV 120 og Brådalsgutua.

Sikre flersidig vannforsyning

Prosjektet er ferdigstilt. Overskytende midler, kr 73 663,- inndras.

Solcelleenergi kommunale bygg

Prosjektet har finansiert solcelleanlegg på Gjerdrum helsehus, det er montert et større takanlegg på byggetrinn fra 2000, det planlegges også solceller på fasaden og flere tak i 2025, gjestående budsjett er 1 708 871,- som ønskes overført til 2025.

Tiltak ved avløpsspumpestasjoner

Midlene har i 2024 blant annet gått til å etablere nødstrømskilde på pumpestasjonene. Aggregatet monteres på traktor og kjøres til området som er rammet av strømbrydd.

Prosjektet avsluttes.

Universell utforming av kommunale bygg

Prosjektet skal finansiere tilrettelegging for hørselshemmede i kommunale bygg. Administrasjonen har i dialog med politikken besluttet å endre tilnærming som er annerledes enn teknologivalg beskrevet i saksfremlegget. Det er nylig kommet et teknologiskifte og arvtakeren etter teleslynge er identifisert: "auracast". Ca 0,4 mill har blitt brukt til innkjøp av akustikk plater som er montert på Gjerdrum barneskole, Gjerdrum ungdomsskole og Veståsen skole. Markedet er noe umodent med hensyn til anskaffelse av Auracast, og resterende midler på ca kr 91 000,- skyves til 2025.

Utbygging av brannventiler

Midlene overføres til neste år. Midlene vil da dekke opparbeidelse av brannhydrant på Hellen industrifelt.

Utskifting av vannmålere

Det er ved utgangen av 2024 satt inn ca 550 smart vannmålere i kommunen. Målerne har allerede varslet flere lekkasjer på kommunalt nett, og inne i bygninger/boliger.

Vi har lenge hatt forventinger om at de smarte vannmålerne skal hjelpe oss med å finne lekkasjer. Nå som vi har installert ca 1/3 av det totale antallet er indikasjonene sterke på at forventningene vil bli innfridd.

Vi får gode tilbakemeldinger fra beboere som får varsling fra oss om at de har en lekkasje på eiendommen.

VA utbygging Klampenborg-Leikvoll

Fylket er nå godt i gang med utbyggingen.

Anleggsarbeidet startet i løpet av sommeren. Det er jevnlig byggemøter med fylket, entreprenør, Lillestrøm kommune, NRVA og Gjerdrum kommune.

Foreløpig går prosjektet etter planen uten større avvik.

Prosjektet brukte noe mer midler i 2024, kr 1,6 mill, enn budsjettert. Dette innebærer ikke at kostnaden på prosjektet totalt sett går opp, men kun at fremdriften var noe bedre enn antatt.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,49 %	3,46 %	4,94 %
Årlig sykefravær 2023	1,30 %	1,58 %	2,88 %
Årlig sykefravær 2024	1,31 %	3,57 %	4,88 %

Oppvekst og psykisk helse

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor Oppvekst i Gjerdrum kommune har som mål å sikre gode oppvekstsvilkår for alle barn og unge i kommunen. Gjennom et bredt spekter av tjenester, fra helsestasjon og barnehager til skoler og barnevern, arbeider vi for å fremme helse, trivsel, læring og utvikling.

Gjennom året har vi fokusert på tidlig innsats, tverrfaglig samhandling og inkludering, med mål om å skape et trygt og godt lærings- og oppvekstmiljø for alle barn og unge i Gjerdrum kommune. Vi har også arbeidet med å styrke våre tjenester gjennom ulike prosjekter og tilskuddsmidler.

Helsestasjon

Helsestasjonen er et lovpålagt, gratis, lett tilgjengelig lavterskeltilbud for alle gravide, barn, ungdom og deres foresatte. Familieteam er organisert under helsestasjon og driver både forebyggende og behandlende tjenester til gravide, barn, unge og deres foresatte. Familieteam er kommunens psykisk helsetjeneste for barn og unge. Lokasjonen for virksomheten er på Helsehuset.

Del-tjenester som er organisert i helsestasjon er:

- Jordmortjenesten
- Helsestasjon 0-5 år
- Skolehelsetjenesten
- Helsestasjon for ungdom
- Fysioterapi for barn og unge
- Familieteam
- Smittevern
- Flyktningshelsetjeneste

Formålet til tjenesten er helsefremmende og forebyggende arbeid rettet mot fysisk og psykisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold, samt forebygge sykdom og skader. Helsedirektoratets retningslinjer for Helsestasjons- og skolehelsetjenesten og retningslinjer for svangerskap- og barselomsorgen er styrende for virksomheten. For familieteam er Veileder for psykisk helsetjeneste barn og unge retningsgivende.

Helsestasjonens overordnede målsetting er:

- Tidlig innsats
- Tverrfaglig samhandling
- Inkludering
- Attraktiv arbeidsplass

Barnehagemyndighet

Barnehagemyndigheten har ansvaret for samordnet opptak til barnehagene, godkjenne og føre tilsyn med både kommunale og ikke-kommunale barnehager i kommunen etter barnehageloven, vedtak om redusert betaling, refusjoner, dispensasjoner fra utdanningskrav og norm, rapporteringer samt det kommunale tilskuddet til private barnehager i samarbeid med økonomikontoret.

Barnehagemyndigheten er bindeledd mellom Statsforvalter/UDIR og barnehagene. Dette fagområdet består av en 60% stilling.

PPT

PP-tjenestens mandat er regulert i Opplæringsloven § 11 og Barnehageloven § 33.

PP-tjenesten har to lovfestede oppgaver:

- PP-tjenesten skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering når loven krever det.
- PP-tjenesten skal hjelpe barnehager og skoler i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for barn og elever med særlige behov.

PP-tjenesten fikk en fast spesialpedagog stilling i budsjettforhandlinger, og har i 2024 hatt 11 ansatte; 9 faste (8,4 årsverk) og 2 midlertidige prosjektstillinger (2 årsverk). Den ene prosjektstillingen ble økt med 40% i september 2024. Prosjektstillingene ble opprettet for å bistå skoler og barnehager med kompetanseutvikling, språkarbeid, veiledning, forebyggende arbeid og tidlig innsats.

Merkantil/konsulent ble i juli 2024 redusert fra 50 til 40% stilling.

Friskliv og Psykisk Helse

Friskliv og psykisk helse omfatter områdene: Friskliv, Psykisk helse, rus, Psykososialt ressurscenter og Aktivitetssenteret.

Mål for 2024:

- Tilby innbyggere raskt og kortvarig behandling
- Etablere flere ulike kurs og lavterskeltilbud

- Arbeidsmiljø, god utnyttelse av ressurser og høy trivsel i arbeidsoppgavene
- Ambulant team - FOT fleksibelt oppfølgingsteam, sikre helhetlige og koordinerte tjenester til de som trenger det mest
- Friskliv har økt med 1,5 årsverk, det satses mer på forebyggende og tidlig innsats fra 0 til 100
- Kjøp av institusjonsplass fra januar til 3.12.24, innbygger har fått tilbud om kommunal leilighet fra 3.12. Det jobbes med daglig bemanning, planlegging av nødvendige og trygge tjenester. Dette i samarbeid med FACT
- Bedre fordeling av ressurser, bruk av kompetanse gjennom ansvar og oppgavefordeling i virksomheten
- Rekruttering, flere ledige stillinger. Sørge for god oppstart og trygg onboarding med klare roller og oppgavebeskrivelser
- Alle nye har stillingsbeskrivelse
- Det er god aktivitet i personalgruppen og vi drar i samme retning

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten jobber etter barnevernsloven.

Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Gjerdrum barneverntjeneste jobber for å fremme en trygg barndom og gode oppvekstvilkår for barn og ungdom. Barneverntjenesten i Gjerdrum sine verdier er åpenhet, trygghet, ydmykhet og barnets beste.

Det er 10 ansatte fordelt på 9,6 årsverk. Periodevis i 2024 har reelt antall ansatte vært lavere, da det har vært oppsigelser og utfordringer med rekruttering. I fem måneder blant annet var vi 8,6 årsverk og 9 ansatte.

Barneverntjenesten fokuserer på å gi rett hjelp til rett tid, for våre barn og familier. Vi er opptatt av at deres rettssikkerhet blir ivaretatt, og at vi overholder frister som er lovregulert.

Gjerdrum barneskole

Gjerdrum barneskole hadde i 2024 50 ansatte fordelt på 47,13 årsverk. Dette inkluderer alle skolenes stillinger, inkl. assistenter og administrasjon. Det er 297 elever.

Gjerdrum ungdomsskole

Gjerdrum ungdomsskole har 291 elever og ca. 45 ansatte. Det er fire klasser fordelt på tre trinn, hver med sin kontaktlærer. I administrasjon og ledelse er det rektor, assisterende rektor, to avdelingsledere og en sekretær. Ansattgruppen består av pedagoger, ungdomsveiledere og skoleassistenter.

Veståsen skole

Veståsen skole er en barneskole med rett i underkant av 300 elever og drøyt 40 ansatte. Skolens visjon er "Vekst og utvikling for hele mennesket", og satsningsområdene for skoleåret er "Inkluderende praksis" og "Et trygt og godt læringsmiljø". Skolen deltar i Læringsmiljøprosjektet (pulje 7) og samarbeider med Læringsmiljøsenteret, Utdanningsdirektoratet og Statsforvalter. Skolen jobber systematisk med resultater fra elevundersøkelsen, Spekter og Conexus for å sikre og forbedre skolemiljøet. Skolen samarbeider også med skoleforsker og professor Thomas Nordahl fra SEPU og Høgskolen i Innlandet.

Gjerdrum barnehage

Gjerdrum barnehage er en 6-avdelings kommunal barnehage med ca. 90-96 barn og ca. 25 ansatte. Barnehagen følger pedagog- og bemanningsnorm. Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling.

Grønlund barnehage

Grønlund barnehage har 4 avdelinger fordelt på to bygg, med plass til inntil 60 barn. Barnehagen driftes i henhold til gjeldende bemannings- og pedagognorm. Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling.

Utvikling og utfordringer

Helsestasjon

Utvikling: Helsestasjonen har fått innvilget tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet for styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Prosjektmidlene brukes til pilotering av nye tiltak og generell styrking av tjenestene. **Utfordringer:** Helsestasjonen må kontinuerlig tilpasse seg endringer i retningslinjer og behovene til en voksende befolkning. Det er også utfordringer knyttet til rekruttering og opprettholdelse av kvalifisert personell.

Barnehagemyndighet

Utvikling: Barnehagemyndigheten har ansvar for samordnet opptak, tilsyn og godkjenning av barnehager. Det er fokus på å sikre kvalitet og tilstrekkelig kapasitet i barnehagene. **Utfordringer:** Økende etterspørsel etter barnehageplasser og behov for å opprettholde høye kvalitetsstandarder. Ressursfordeling og samarbeid med private aktører kan også være utfordrende.

PPT (Pedagogisk Psykologisk Tjeneste)

Utvikling: PPT har fått økt antall ansatte og prosjektstillinger for å bistå skoler og barnehager med kompetanseutvikling, språkarbeid, veiledning og tidlig innsats. **Utfordringer:** Økende antall barn med spesielle behov krever mer ressurser og kompetanse. Det er også utfordringer knyttet til å sikre tilstrekkelig kapasitet og effektiv organisering av tjenestene.

Friskliv og Psykisk Helse

Utvikling: Friskliv og Psykisk Helse har økt med 1,5 årsverk og satser mer på forebyggende og tidlig innsats. Det er etablert flere kurs og lavterskeltilbud, samt et fleksibelt oppfølgingsteam (FOT). **Utfordringer:** Behovet for rask og kortvarig behandling øker, og det er utfordringer knyttet til å sikre tilstrekkelig kapasitet og ressurser. Rekruttering og opprettholdelse av kvalifisert personell er også en utfordring.

Barneverntjenesten

Utvikling: Barneverntjenesten jobber for å sikre at barn og unge får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Det er fokus på å gi rett hjelp til rett tid og ivareta rettssikkerheten til barn og familier. Satsning på fosterhjemsplassering i familie og nettverk, i fellesskap med andre kommuner på Øvre Romerike og Lunner. Resultatet av endringsarbeidet (systematisk internkontroll og omorganisering av tjenesten) har vært av stor betydning for tjenesten og lederteamet. Tjenesten har utarbeidet gode

verktøy i arbeidet i sakene og fått en tydeligere struktur i tjenesten. Samlet sett har dette gitt økt kvalitet på den hjelpen barn og familier i Gjerdrum mottar. **Utfordringer:** Masterkrav for barnevernsansatte gjeldene fra 2031, fører til pålagt kompetanseheving på masternivå av ansatte og ledere. Dette er kosnads- og tidskrevende, men svært nyttig kompetanse for tjenesten, og for innbyggerne vi er i kontakt med.

Det har vært utfordrende å rekruttere kompetente ansatte med erfaring fra førstelinje barnevern, i all hovedsak grunnet lavere lønnsvilkår enn andre nærliggende kommuner. Grunnet vakante stillinger har tjenesten måttet bruke innleide konsulenter for å gjennomføre våre kjerneoppgaver. Dette er svært kostnadskrevende, men nødvendig når grunnbemanningen ikke er på plass.

Det har vært store utfordringer knyttet til brudd på bistandsplikten fra Bufetat knyttet til plasseringsalternativer for barn/ungdom.

Etablering, oppbygging og overgang til nytt fagsystem. Dette har vært svært tids- og ressurskrevende, men nytt fagsystem er et positivt bidrag inn i arbeidet som fungerer svært godt.

Få ansatte i tjenesten gjør at fravær hos personer gir store statiske utslag, og ekstra belastning på de som er i tjenesten.

Skoler (Gjerdrum barneskole, Gjerdrum ungdomsskole, Veståsen skole)

Utvikling: Skolene har fokus på inkluderende praksis og et trygt og godt læringsmiljø. Det er etablert samarbeid med forskningsinstitusjoner og deltakelse i prosjekter som Læringsmiljøprosjektet.

Utfordringer: Økende antall elever med spesielle behov krever mer ressurser og kompetanse. Det er også utfordringer knyttet til å sikre tilstrekkelig kapasitet og effektiv organisering av undervisningen.

Barnehager (Gjerdrum barnehage, Grønlund barnehage)

Utvikling: Barnehagene følger pedagog- og bemanningsnorm og har fokus på omsorg, lek, læring og danning. Det er etablert samarbeid med hjemmet for å ivareta barnas behov. **Utfordringer:** Økende etterspørsel etter barnehageplasser og behov for å opprettholde høye kvalitetsstandarder. Ressursfordeling og samarbeid med private aktører kan også være utfordrende. Sykefravær og lav grunnbemanning har også vært en utfordring for barnehagene.

Viktige begivenheter

Helsestasjon

Helsestasjonen har fått innvilget tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet for styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Prosjektmidlene har blitt brukt til pilotering av nye tiltak og generell styrking av tjenestene, noe som har ført til forbedret helsefremmende og forebyggende arbeid.

PPT (Pedagogisk Psykologisk Tjeneste)

PPT har økt antall ansatte og prosjektstillinger, noe som har styrket kompetanseutviklingen og organisasjonsutviklingen i barnehager og skoler. Dette har ført til bedre tilrettelegging for barn og elever med særlige behov.

Barneverntjenesten

Gjerdrum barneverntjeneste har i 2024 levert gode resultater til tross for at ikke alle stillinger har vært besatt. Vi har hatt et stort fokus på at vi ikke skal ha fristbrudd i saker, samtidig som at vi skal være faglig oppdaterte og tilby gode tjenester til barn og familier.

Videre har vi hatt fokus på å etablere gode samarbeidsrutiner med andre instanser i kommunen. Vi har fått på plass flere samarbeidsavtaler, og vi forsøker å få til et godt tverrfaglig samarbeid både på system og individnivå.

I store deler av 2024 har vi prioritert forebyggende arbeid, ved at hver skole og barnehage har hatt en ansatt de kan kontakte, og som også har vært til stede på skoler og i barnehager som en drøftningspartner. Fra sommeren 2024 har vi måttet redusere tilbudet om forebyggende, for å ivareta kjerneoppgavene våre.

I 2025 ønsker vi å etablere et nytt forebyggende tilbud til alle skoler og barnehager i Gjerdrum kommune. Dette må utarbeides i samarbeid med de ulike skolene og barnehagene, slik at det treffer behovene og oppleves som nyttig. Vårt mandat er at skoler og barnehager skal kunne gjenkjenne tegn og symptomer på at barn er utsatt for omsorgssvikt eller vold, og at de er godt kjent med når meldeplikten er utløst.

I 2024 har det også i henhold til samarbeidsavtaler vært gjennomført tre felles fagsamlinger med helsestasjonen, PP-tjenesten og barneverntjenesten. Dette er noe vi ønsker å videreføre i 2025.

Friskliv og Psykisk Helse

Friskliv og Psykisk Helse har etablert flere kurs og lavterskeltilbud, samt et fleksibelt oppfølgingsteam (FOT). Dette har bidratt til rask og kortvarig behandling for innbyggere med psykiske helseplager og rusproblemer, og har styrket forebyggende og tidlig innsats

Barnehagemyndighet

Det ble i juni 2024 gjennomført et todagers arbeidsseminar med administrasjonen og styrere fra både kommunale og private barnehager der vi hadde fokus på pedagogisk analyse og oppfølging av felles barnehagestrategi.

Det ble i desember gjennomført regelverksamling med tema Psykososialt barnehagemiljø felles for kommunene Hurdal, Nannestad og Gjerdrum.

Det har i 2024 vært konstituert styrer i en kommunal barnehage og det har blitt ansatt nye assisterende styrere i de kommunale barnehagene. Disse tre har fått opplæring i felles fagsystem og rutiner.

Departementet har hatt ute en høring om endring i barnehageloven og forskrift om tilskuddsberegning til de private barnehagene. Høringen følger opp strategien «Barnehager for en ny tid – nasjonal barnehagestrategi mot 2030» hvor det ble varslet at regjeringen ville gjennomgå regelverket for finansiering og styring av barnehagesektoren innen utgangen av 2023 og legge fram et helhetlig forslag til regelverksendringer. Departementet foreslår å gi kommunen flere styringsvirkemidler innenfor tydelige og forutsigbare rammer. Videre foreslår departementet nye regler om tildeling av tilskudd til private barnehager som tar hensyn til at barn og barnehager er forskjellige. Det foreslås også endringer i reglene om de private barnehagenes organisering og kravene til bruk av tilskudd og foreldrebetaling. Videre foreslås det endringer i reglene om tilsyn og reaksjoner. I tillegg foreslår departementet å innføre

en hjemmel for å kunne godkjenne tidsavgrensede forsøk som innebærer unntak fra loven. Forslagene i høringen gir mer frihet til kommunene noe som vil medføre ekstraarbeid både for barnehagemyndighet og økonomirådgiver for å lage, oppdaterer og håndheve lokale forskrifter. Det er stor uro blant de private barnehageeierne i forhold til den foreslåtte endringer noe som kan medføre mye ekstraarbeid i form av klager og klagebehandling.

Det jobbes nå videre med å få på plass en ny finansieringsordning. Denne vil først komme på plass i 2025.

Gjerdrum ungdomsskole

Det har i 2024 ikke vært ekstraordinære begivenheter utover det som er skolens normale årshjul. Skoleballet som FAU arrangerte i samarbeid med skolen i desember er likevel verdt å nevnt. Et svært vellykket arrangement der nesten alle elever deltok. Lærerne opplever positive synergier for skolemiljøet i etterkant av dette arrangementet, så dette er en god og viktig tradisjon som FAU holder i.

Det bør også nevnes at ungdomsarbeiderne og skole-los har i løpet av 2024 vist at deres arbeid knyttet til enkeltelever er en svært verdifull ressurs. Sterke lag rundt elevene har stor betydning for både elever og deres foresatte. I tillegg til dette bidrar ungdomsveilederne med generelle tiltak i skolens friminutt, etter skoletid og i skolens ferier, sistnevnte i samarbeid med kulturkontaktene i kommunen. Dette er viktig trivselsfremmende tiltak som har betydning for helheten i skolehverdagen for ungdommene våre.

I august 2024 fikk Gjerdrum ungdomsskole ny assisterende rektor, som også er blitt ansatt som ny rektor fra 01.02.2025. Skolen får ny assisterende rektor fra 01.05.2025. Det vil være en prioritert oppgave at ny ledergruppe konsolideres i løpet av 2025 slik at gode rutiner og strategi for utviklingsarbeidet kommer på plass. Det er et uttalt mål fra ny rektor at forbedring av kvaliteten i skolens kjerneoppgaver (læring og arbeidsmiljø for elever og ansatte) er høyeste prioritert, og at dette skal bygges på videreutvikling av de allerede gode rutinene som er innarbeidet på skolen.

Veståsen skole

Veståsen skole har gjort store fremskritt i å jobbe mer systematisk med elevenes læring og utvikling. Gjennom en kommunal kartleggingsplan, dialogmøter med ledelse og ansatte, samt godt samarbeid med det kommunale Mestringsteamet, jobber vi mer systematisk med oppfølging og tilrettelegging for læring. Skoleforsker og professor Thomas Nordahl er fortsatt delaktig i dette arbeidet for å sikre kvalitet i skolen.

I 2023 ble vi med i Læringsmiljøprosjektet pulje 7. Prosjektet vil gå frem til våren/sommeren 2025.

Læringsmiljøprosjektet er et tiltak for å støtte og veilede ansatte i arbeidet med å fremme og sikre et trygt, godt og inkluderende miljø i barnehage, skole og skolefritidsordning (SFO).

Tiltaket skal bidra til å forebygge, avdekke og håndtere mistriksel og krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Helt sentralt er arbeidet med å fremme inkluderende miljøer i skole og SFO, og forebygge ulike former for utenforskap.

I dette arbeidet har skolen utarbeidet nye lokale trivselsregler, basert på forskrift for ordensreglement i kommunen. Disse trivselsreglene blir implementert våren 2025, og skolen har jobbet tett med FAU i dette arbeidet. I mars gjennomføres det kveldsskole i regi av FAU i samarbeid med skolen hvor formålet er å jobbe sammen for et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø.

Arbeidet med læringsmiljø vil være sentralt i tiden framover, selv etter at prosjektet er avsluttet.

Høsten 2024 ble skolen nye miljøverksted offisielt åpnet, til stor stas blant elever og ansatte.

Januar 2025 ble ansatt en kommunal skolebibliotekar (ettårig prosjekt) som på kort tid har løftet skolens bibliotek, samt lagt planer for bruk av biblioteket fremover. Dette innebærer blant annet elever som er bibliotekassistenter, faste timer for hver klasse med lesing på biblioteket, daglige "lesekvart" og nyanseringer av nye bøker. Dette som et ledd i å øke elevenes leseferdigheter som en av de grunnleggende ferdighetene skolen jobber med.

Barnehager (Gjerdrum barnehage, Grønlund barnehage)

Barnehagene har fulgt pedagog- og bemanningsnorm og har fokusert på omsorg, lek, læring og dannelse. Samarbeid med hjemmet har vært vellykket, og barnehagene har fremmet demokrati og likestilling, noe som har skapt et trygt og inkluderende miljø for barna.

En veldig viktig utvikling som nå er del av en fast struktur i barnehagen, er at barn- og ungdomsarbeidere og assistenter har en fast møtetid i grupper. Disse møtene kaller vi læringsøkter. I læringsøktene er det faglig fokus og refleksjon, samt at vi leser litteratur som forberedelser.

Barnehagen har gått til innkjøp av enkelte digitalt verktøy, noe som har vært et savn i forhold til å oppfylle rammeplanens krav om dette. Disse verktøyene er nå tatt i bruk. Målet er at barna skal tilegne seg begynnende digital forståelse. Dette innebærer at barna får leke med programmering og koding, undersøke med digitalt mikroskop, og de får prøve ut ulike programmer på læringsbrett hvor det er fokus på at de skal være produsenter i et lærende fellesskap. Dette er under stadig utvikling, hvor både personalet og barna prøver seg frem. Det er viktig for oss at barna er aktive i disse prosessene og ikke passive mottakere.

Barnehagen har et godt samarbeid med Friskliv i kommunen, spesielt når det gjelder et godt og variert kosthold. Friskliv har gitt oss råd både til en kostholdsplan og en brosjyre til foreldrene som anbefaler gode matpakker.

Vi har hatt full pedagogdekning fra og med mai-24. Dette er en styrke, da vi vet at det er utfordrende å rekruttere barnehagelærere.

Barnehagen har hatt spesialpedagog i 100 % prosjektstilling i 2 år. Dette har styrket det forebyggende arbeidet og tidlig innsats. Spesialpedagogen jobber både i det direkte arbeidet med barn og som veileder til personalet, og støtte i foreldresamarbeidet. Barnehagen vurderer å ha hatt en utvikling i forhold til å oppdage utfordringer tidlig og samarbeide på tvers med andre instanser. Spesialpedagogen har bidratt positivt til alle barn, spesielt ved å organisere smågrupper med ulikt fokus.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2023	2024	2024		
17-Helsestasjon	7 756	8 797	8 211	-585	-7,1 %
23-Barnehage myndighet	41 369	47 843	48 202	360	0,7 %
24-Pedagogisk, psykologisk tjeneste	5 996	6 231	7 522	1 292	17,2 %
35-Psykisk helse	6 827	12 754	10 881	-1 873	-17,2 %
37-Oppvekst overordnet	5 970	8 500	6 833	-1 667	-24,4 %

Årsmelding 2024

Virksomhet	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
38-Barnevern	22 157	23 242	22 012	-1 230	-5,6 %
39-Flyktninger Ukraina	395	86	0	-86	0,0 %
4-Gjerdrum barneskole	34 608	37 026	37 619	593	1,6 %
5-Gjerdrum ungdomsskole	31 194	35 218	34 257	-961	-2,8 %
6-Veståsen skole	27 470	31 424	31 013	-411	-1,3 %
7-Gjerdrum barnehage	15 249	17 596	17 142	-453	-2,6 %
8-Grønland barnehage	9 620	10 884	10 321	-563	-5,5 %
Sum	208 611	239 600	234 015	-5 585	-2,4 %

Kommentar til status økonomi

Sektor Oppvekst og psykisk helse hadde i 2024 et revidert budsjett på 234,0 millioner. Regnskapet viser et forbruk på 239,6 millioner, noe som gir et merforbruk på 5,6 millioner.

I 2024 har virksomhetene i oppvekst hatt utgifter knyttet direkte til flyktninger på 6 millioner. I regnskapet er ikke inntekter for flyktninger, det vil si integreringstilskudd fra Imdi på disse 6 millionene ført på Oppvekst, men på generelle inntekter. Justert for integreringstilskudd har sektor oppvekst et mindreforbruk i 2024 på 0,5 millioner.

Lønn

Det er et mindreforbruk på 6 millioner på lønn. Dette skyldes vakante stillinger gjennom året som enten ikke er besatt. Vakante stillinger skyldes utfordringer med å rekruttere personal med rett kompetanse. Noe av merforbruket skyldes også at refusjon lønn føres under lønn, men at utgifter til vikarbyrå føres under utgifter, og at lønn dermed får et mindreforbruk mens utgifter får et merforbruk.

Utgifter og inntekter

Det er et merforbruk på 26,1 millioner på utgifter og en merinntekt på 14,5 millioner i 2024.

3,4 millioner i merforbruk på drift fordeler seg på en rekke områder, blant annet matvarer, lisenser, opplæring og kurs.

Merforbruk på kjøp av produksjon på 3 millioner er i hovedsak kjøp av vikartjenester og kan ses mot refusjon på lønn. Kjøp av institusjonsplasser som det ikke har vært budsjettet med kommer også inn her.

På grunn av større innkjøp enn budsjettet er det 2,2 millioner mer moms enn budsjettet både på utgifts- og inntektssiden.

Av de 17 millionene i avvik på finansutgifter er 16 millioner avsetning av prosjektmidler til bundne driftsfond. Dette skyldes at det ikke var budsjettet med avsetning til bundne driftsfond.

Mindre brukerbetaling på barnehage og SFO medfører en mindreinntekt på 2,4 millioner.

Refusjoner er i hovedsak ulike tilskudd fra staten som er 13 millioner høyere enn budsjettet. Disse er blir ført mot finansutgifter når de settes på bundne driftsfond.

Det er under finansinntekter brukt 3,5 millioner mer enn budsjettet av bundne driftsfond.

Årsmelding 2024

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Lønn	178 239	192 354	199 699	202 257	-2 558
Refusjon lønn	-9 300	-3 661	-3 661	-12 228	8 567
Sum Lønn	168 939	188 693	196 038	190 028	6 010
Drift	19 705	14 825	14 825	18 263	-3 437
Kjøp av produksjon	56 029	60 774	59 814	62 818	-3 004
Overføringer	3 311	5 435	5 435	7 374	-1 939
Finansutgifter	16 144	25	25	17 787	-17 762
Sum Utgifter	95 188	81 059	80 099	106 241	-26 142
Brukerbetaling	-9 807	-10 533	-10 533	-8 106	-2 428
Refusjoner	-34 168	-20 075	-20 075	-33 505	13 430
Finansinntekter	-11 541	-11 513	-11 513	-15 058	3 545
Sum Inntekter	-55 516	-42 122	-42 122	-56 669	14 548
Netto resultat	208 611	227 631	234 015	239 600	-5 585

KOSTRA Nøkkeltall

	Gjerdrum 2023	Gjerdrum 2024	Nannestad	Rælingen	Enebakk	Kostragruppe 01	Akershus	Landet
Prioritet								
Den norske kirke brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	691	857	509	429	470	722	483	586
Den norske kirke brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)	784	537	38	0	0	61	161	121
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd (B)	218 769	190 077	36 000	63 970		39 234	175 917	82 255
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)	16 903	18 750	13 279	12 952	26 121	18 266	14 855	16 926
Netto driftsutgifter per innbygger (233) annet forebyggende helsearbeid (B)	954	2 554	576	440	305	457	692	499
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	14 340	15 360	16 219	9 276	15 767	14 165	12 697	15 339
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	2 864	2 599	2 354	2 137	1 715	2 331	3 248	3 336
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	112 896	126 916	104 108	100 506	120 089	127 536	106 750	120 389
Dekningsgrad								
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	93,0 %	108,5 %	96,5 %	25,1 %	82,6 %	93,2 %	77,7 %	89,4 %
Døpte i prosent av antall fødte (B)	38,6 %	50,9 %	46,8 %	37,2 %	60,5 %	68,1 %	40,1 %	50,4 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	43,0 %	37,9 %	43,4 %	37,1 %	43,4 %	62,2 %	38,4 %	47,7 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	63,6 %	62,8 %	55,8 %	52,2 %	59,0 %	74,3 %	54,4 %	61,7 %
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (prosent)	1,0 %	1,1 %	0,8 %	0,8 %	0,9 %	1,0 %	0,8 %	0,8 %
Kvalitet								
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	56,5	79,8	50,4	38,4	79,6	58,3	49,2	54,4
Kommunekasse								
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstid i kommunale barnehager (kr) (B) (Kommunekasse)	71,6	77,1	67,2	73,7	76,0	77,3	74,0	78,0

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	3,22 %	5,11 %	8,33 %
Årlig sykefravær 2023	2,99 %	8,33 %	11,33 %
Årlig sykefravær 2024	2,71 %	7,46 %	10,16 %

Helse, mestring og omsorg (HMO)

Tjenesteområdebeskrivelse

Helse, mestring og omsorg ble en egen sektor fra 1. september 2024 organisert i tre virksomheter. Sektoren omfatter kommunens Mottak og utredningskontoret (MU), inkludert kreftkoordinator, Aktivitet, bolig, bistand og avlastning (ABBA) er for personer med funksjonsnedsettelse, Aktivitet- og fagtjenester, inkludert fysio- og ergoterapi, demenskoordinator, pårørendeskole og helsestasjon for eldre, samt Pleie og omsorg, som består av sykehjemmet, hjemmetjenester, omsorgsboliger og en nyopprettet sykepleiertjeneste. I tillegg har kommunen tilbud om lån/leie av hjelpemidler, samt ulike velferds-teknologiske løsninger.

Mottak og utredningskontoret har ansvar for å sikre likebehandling av innbyggere og en tildelingspraksis i tråd med tilgjengelige ressurser og innsatstrappa. Abba tilbyr tjenester for personer med funksjonsnedsettelse. Virksomheten består i dag av to avdelingsleder med ansvar for tre tilrettelagte boliger for utviklingshemmede, ambulerende tjenester, kommunal avlastning, støttekontakter og private avlastere. Den ambulerende tjenesten yter tjenester i private hjem.

Virksomhet Aktivitet- og fagtjenester består av fysio- og ergoterapitjenesten, lokalt hjelpemiddellager, dagsenter for eldre og personer med demens, to fagledere, kjøkken, vaskeri, aktivitetsleder, demenskoordinator, rådgiver digitalisering, prosjektleder for velferdsteknologi og privatpraktiserende fysioterapeuter med driftsavtale. Virksomheten bidrar inn mot alle avdelinger i Helse, mestring og omsorg, samt samarbeider tett med andre tjenesteområder i kommunen, samt frivillige og næringsliv i kommunen.

Pleie og omsorg består av tre avdelinger, institusjon, hjemmetjeneste og sykepleietjeneste. Vi har 24 langtidsplasser på sykehjemmet, hvorav 12 plasser er prioritert til beboere med langtkommet demenssykdom. I tillegg har vi 13 korttidsplasser til rehabilitering, aktiv behandling, palliasjon og avlastning. Vi jobber etter omsorgsfilosofien personsentrert omsorg, og er et sertifisert livsgledehem. Alle sykepleiere i HMO er en del av Sykepleietjeneste, som sørger for sykepleiekompetanse på riktig sted, til rett tid. Hjemmetjenester gir i dag tjenester i hjemmet til ca 110 innbyggere og til 23 beboere i omsorgsboliger på Gjerdrum helsehus.

Utvikling og utfordringer

Utvikling:

Helse, mestring og omsorg(HMO) har i 2024 gjennomgått store endringer. HMO har blitt egen sektor, med egen kommunalsjef fra april. Videre ble sektoren delt inn i tre ulike virksomheter fra september. Gjennom en omorganiseringsprosess, fikk mange av lederne, nye lederroller og flere av avdelingene fikk nye avdelingsledere. Det er jobbet mye med å etablere den nye organiseringen og det tar tid for ansatte og ledere, å "finne" ut av nye roller, strukturer og ikke minst kultur. "Båten gynger godt" når man gjør så

store endringer, som involverer så mange ansatte i en sektor. Det er en del av prosessen og så vil ting falle på plass etterhvert. Mindre lederspenn, samarbeid på tvers, myndiggjøring og mestring er noen av gevinstene vi forventer vil utvikle seg og vokse seg stort.

Det er over tid gjennomført en innstramming i tildelingspraksis av kommunale helsetjenester. Det er viktig for avdelingen å fortsette en slik innstramming for at kommunens helsetjenester skal kunne tåle utfordringene vi står overfor. Det er behov for at kommunens innbyggere i større grad benytter tilbud på de nederste trinnene i omsorgstrappen og tar helsefremmende valg for seg selv slik at innslagspunktet for tjenester utsettes. Saksbehandlere og koordinatorene spiller en viktig rolle i informasjonsarbeidet rundt en slik endring for kommunens innbyggere og må benytte alle arenaer og møter med innbyggere til å nå ut med nødvendig informasjon.

Det har vært god faglig utvikling i starten av 2024, med god kontroll på opplæring, kurs og veiledning av ansatte, og man er på god vei til å sette gode strukturer og kultur. Det har vært et fokus på å øke ansattes digitale kompetanse for å effektivisere driften. Økt samarbeid med andre yrkesgrupper har ført til et større miljø etter ny organisering, noe som gir flere muligheter, økt tverrfaglighet og mindre sårbarhet i noen tjenester. Flere runder med fysioterapistudenter har bidratt til utvikling og økt kunnskap i fysio- og ergoterapitjenesten. Kartleggingsbesøk har blitt systematisert i samarbeid med Mottak og utredning.

Utfordringer:

De største utfordringene vi hadde i 2024 var usikkerhet og ustabilitet i personalgruppene. Gruppene har vært igjennom hyppige omorganiseringer og lederskifter de siste årene. Etter ny organisering høst 2024, merket vi konsekvensene av dette med usikre og urolige ansatte som igjen måtte forholde seg til nye ledere.

Rekruttering har vært vanskelig, og sykefravær har vært utfordrende og ført til økt belastning for ansatte. Bruk av flere vikarer har gjort det utfordrende å jobbe målrettet med ulike tiltakene i handlingsplanen. Noen av tiltakene vil videreføres i 2025, i samarbeid på tvers av virksomhetene. Fysio- og ergoterapitjenesten opplever at det er flere brukere som har et dårligere funksjonsnivå med behov for oppfølging, samt at det er utfordrende å komme i kontakt med brukere som har behov for forebyggende tiltak, til rett tidspunkt.

Viktige begivenheter

Helse, mestring og omsorg(HMO) har etablert en egen sykepleiertjeneste. Sykepleierne er organisert under en felles leder og skal dekke behovet for sykepleie til alle kommunens innbyggere med kommunale omsorgstjenester. Ny virksomhetsleder i virksomheten Pleie og omsorg, jobber tett med avdelingsledere og ansatte for å videreutvikle tjenesten.

Digitalisering er et viktig satsingsområdet i HMO. I 2024 ble pleie og omsorg med i et pilotprosjekt sammen med Nes kommune, hvor vi tester ut en multisensor både i institusjon, omsorgsboliger og hjemmeboende. Arbeidet videreføres i 2025. Hjemmetjenester har også økt bruk av trygghetsalarmer og digitale medisindispensere. Gjennom hele 2024 har de også jobbet med "Spider", et rute-optimaliseringsprogram.

HMO er en sektor som består av store avdelinger med døgndrift. Det er en krevende drift og det brukes mye tid på komplekse turnuser med mange ansatte. I 2024 ble det tatt i bruk et KI-turnus verktøy, for

avdelingslederne. Et program som er basert på kunstig intelligens og som markant effektiviserer grunnarbeidet i turnusplanleggingen. HMO samarbeider med leverandør og bidrar til videreutvikling av programmet, slik at det kan effektivisere arbeidet med turnus, i enda større grad.

Det har vært god utvikling og godt arbeid med boligprosjektet med nye boliger for personer med nedsatt funksjonsevne og utviklingshemming. Både ansatte og beboere har vist stort engasjement. En av de mest populære aktivitetene har vært den tilrettelagte diskoen på kulturhuset, som arrangeres én gang per måned. Her deltar tjenestemottakere med funksjonsnedsettelse og utviklingshemming fra flere kommuner, og arrangementet har gitt gode resultater. Tjenesten har også endelig fått landet en ny lokasjon for dagsenterdrift, med oppstart planlagt til mars/april 2025. Dette vil gi nye muligheter for både ansatte og brukere.

I forbindelse med Verdens aktivitetsdag 10. mai, ble aktivitetsuka i Gjerdrum gjennomført i samarbeid med andre virksomheter. Målet var å fremme aktivitet og gjøre de ulike tilbudene i Gjerdrum kjent. Sykkel-VM for seniorer ble også arrangert høsten 2024, og var en stor suksess. Fysio- og ergoterapitjenesten har fått en ny elbil, med plass til hjelpemidler. Dette fører til at brukere kan få hjelpemidler enda raskere.

Mottak og utredningskontoret har gjennomført mer enn 60 vurderingsbesøk i 2024, og det har ikke vært noen overliggerdøgn på sykehuset.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
25-Mottak og utredning	18 180	27 218	21 828	-5 390	-24,7 %
27-HMO Administrasjon	5 179	6 035	5 809	-226	-3,9 %
28-Hjemmetjenester	28 345	28 812	27 044	-1 768	-6,5 %
30-Sykehjem	41 865	42 823	42 985	162	0,4 %
31-Aktivitet, bolig, bistand og avlastning (Nystuen tom 31.12.2022)	34 331	38 114	34 121	-3 994	-11,7 %
34-Ergo og fysioterapi	5 294	6 256	6 008	-248	-4,1 %
Sum	133 194	149 258	137 794	-11 464	-8,3 %

Kommentar til status økonomi

Årsoppgjøret for Helse, mestring og omsorg (HMO) ligger med et merforbruk på 11,5 millioner.

Disse fordeler seg slik: Administrasjon -0,2 millioner, Sykehjem +0,2 millioner, Hjemmetjenester -1,8 millioner, Aktivitet, bolig, bistand og avlastning (ABBA) -4,0 millioner, Ergo- og fysioterapi -0,3 millioner og Mottak og utredningskontoret (MU) -5,4 millioner.

Kommentar til resultatet

LØNN:

Totalt ligger HMO på et merforbruk på lønn på 7,2 millioner.

Fastlønn viser et samlet mindreforbruk på 1,0 millioner, hvor 0,8 millioner er på sykehjemmet, 0,1 millioner ved hjemmetjenester, -0,4 millioner ved ABBA. Ergo- og fysioterapi 0,1 millioner og MU 2,0 millioner. MU har et mindreforbruk på omsorgsstønad som veier opp for merforbruket på fastlønn.

0,6 millioner på variable tillegg, hvor mye av årsaken er høyt vikarinneleie. Den totale bruken av vikarer, dekkes opp av refusjoner på sykefravær. Både bruk av ferievikarer og ekstrarhjelp, har hver seg et merforbruk på 0,22 millioner. 1,0 millioner er brukt til overtid.

4,5 millioner av merforbruket knytter seg til arbeidsgiveravgift og pensjonsinnskudd, noe som kan knyttes til høy bruk av vikarer.

HMO har utgifter på lønn til sykehjemslege 0,4 millioner, som det ikke har vært budsjettet for. Dette blir flyttet fra HMO sitt budsjett i 2025.

UTGIFTER:

HMO har et totalt et merforbruk på utgifter lik 1,9 millioner.

0,9 millioner er et merforbruk på driftutgifter. I hovedsak skyldes dette høyere kostnader knyttet til medisinsk forbruksmateriell på 0,2 millioner, trygghetsalarmer og nøkkelbokser 0,1 millioner, IT- utstyr 0,1 millioner og økte kostnader brukt på bilparken 0,5 millioner.

I tillegg har det blitt brukt 0,65 millioner på vikarbyrå.

Sykehjemmet viser ett mindreforbruk på 1,4 millioner, som påvirker driftsresultatet i stor grad. Dette skyldes i hovedsak at to kjøpsplasser er blitt avvirket, samt at en kjøpsplass er betydelig reduserte kostnader per måned.

Regnskapet viser høyere kostnader på botilbud i annen kommune, høyere kostnad på VTA, samt høyere kostnad på transportutgifter til avlastningstilbud. I tillegg er det en økende kostnad på kjøpstjenester som BPA, avlastning i hjemmet og avlastning i institusjon. Dette skyldes prisøkninger, men også økt utnyttelse av vedtakstimer i tildelt tjeneste.

DRIFTSINNTEKTER:

HMO har en mindre inntekt på totalt - 2,4 millioner.

1,0 million av dette skyldes forventning om mindre inntekt for ressurskrevende enn budsjettet for 2024. 1,8 millioner er mindreinntekt for ressurskrevende brukere for 2023, som ble lagt til årets budsjett som en utgift. Videre ligger det en økt inntekt på brukerbetaling 1,0 million som skyldes pasienter som har fått innvilget langtidsplass, men som benytter en korttidsplass i påventa av ledig plass på langtidsavdelingen ved sykehjemmet.

I regnskapet ligger et mindre forbruk på finansinntekter og bruk av bundne fondsmidler. Grunnen er tre nattevakts-stillinger som ble dekket av fond, da de var definert som skredstillinger. Budsjettet for skredstillinger ble lagt for hele 2024, men ble avvirket fra 01.06.2024 og hele budsjettet ble ikke bli benyttet.

Oppsummering tiltak

Helse, mestring og omsorg har gjennom hele året hatt et høyt sykefravær, som resulterer i et jevnt høyt behov for vikarer og ekstravakter. Rekrutteringsprosesser, stillingsutlysninger, opplæringsvakter, er

Årsmelding 2024

tiltak alle avdelingene har brukt, for å få ned bruk av vikarer i vakante stillinger, brukt av vikarer ved sykefravær, samt bruk av overtid. Bruk av vikartjenester er begrenset til sommerferieavvikling.

Rett kompetanse på rett sted, økt mestring, myndiggjøring og kvalitet, samt et godt arbeidsmiljø, er områder avdelingene har hatt stort fokus på. Det har vært gjennomført temamøter og fagdager. Eksempler på temaer avdelingene har jobbet med er samarbeid og struktur, hvordan utnytte hverandres egenskaper, "Råbra" - gi hverandre anerkjennelse og ros, kompis-opplæring. Det gjennomføres faste møter med tillitsvalgte og verneombud, hvor temaer videreføres inn i personalmøter.

Endringer av stillinger for å øke faglig forsvarlighet.

Sykehjemmet har anskaffet nye senger og flere hjelpemidler

IT- utstyr er oppgradert for å kunne håndtere ulike programmer og velferdsteknologiske løsninger.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Lønn	121 973	112 651	118 901	131 611	-12 710
Refusjon lønn	-4 815	-1 060	-1 060	-6 594	5 534
Sum Lønn	117 158	111 591	117 841	125 017	-7 176
Drift	9 317	8 525	11 111	11 991	-879
Kjøp av produksjon	30 852	30 736	38 536	38 530	6
Overføringer	1 477	1 353	1 353	1 908	-555
Finansutgifter	350	371	371	839	-468
Sum Utgifter	41 997	40 985	51 371	53 267	-1 896
Brukerbetaling	-8 611	-7 972	-7 972	-8 912	940
Refusjoner	-16 111	-19 578	-22 078	-18 587	-3 491
Overføringer	-14	0	0	-27	27
Finansinntekter	-1 225	-1 368	-1 368	-1 500	132
Sum Inntekter	-25 961	-28 918	-31 418	-29 026	-2 392
Netto resultat	133 194	123 659	137 794	149 258	-11 464

KOSTRA Nøkkeltall

	Gjerdrum 2023	Gjerdrum 2024	Nannestad	Rælingen	Enebakk	Kostragruppe 01	Akershus	Landet
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	1 492 892	1 659 943	1 574 536	1 716 943	1 548 164	1 524 703	1 649 420	1 666 771
Dekningsgrad								
Andel beboere i institusjoner 80 år og over (B)	55,9 %	62,5 %	58,5 %	72,2 %	49,1 %	66,1 %	63,3 %	61,9 %
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	11,5	12,9	9,5	9,2	9,3	10,9	9,0	10,4
Kvalitet								
Andel pasienter på liste uten lege	0,0 %	2,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	6,3 %	0,3 %	2,9 %
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	13,0	12,2	7,4	8,1	8,7	10,1	9,1	9,6
Gjennomsnittlig listelengde	960,0	928,0	870,0	1 005,0	899,0	853,0	1 083,0	977,0
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Antall pasienter på fastlegeliste uten lege	0	221	0	0	0	16 470	2 102	163 030
Kommunekasse								

Årsmelding 2024

Brukerbetaling for kommunale tjenester (254) Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende (Kommunekasse) 661

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	3,44 %	5,46 %	8,90 %
Årlig sykefravær 2023	2,87 %	7,67 %	10,53 %
Årlig sykefravær 2024	2,75 %	8,24 %	10,99 %

Vedlegg

[Finansrapport Gjerdrum kommune 2024](#)

[Årsregnskap 2024](#)